

SVENSK Fallskärmsport

SVENSKA FALLSKÄRMSFÖRBUNDETS MEDLEMSMAGASIN

Årets event- Vector festivalen

Nyfiken På- Sara Lundqvist

SM i tiomanna

Original image – this picture has not been edited

CYPRES

Reliability

made in
Germany

PERFORMANCE YOU CAN TRUST

You expect top performance
from your AAD from exit to landing.
CYPRES has delivered
since 1991.

⚠ WARNING

DO NOT TRY THIS AT HOME
CYPRES athlete Lee Crudgington
swoops through the roadshow tent.

photo: Stuart Meacock

WWW.CYPRES.AERO

Så många tårar...

Det här kan vara den tuffaste ledaren jag någonsin skrivit under mina fem år som chefredaktör.

Idag har jag varit på en väldigt fin och känslösam begravning för Nils "Nisse" Hedström, som hoppssverige förlorade den 6 augusti. De senaste åren har vi alla förlorat många vänner, ibland bara bekanta, ibland nära. Vi blir alla berörda på olika sätt. Den här gången var det någon som stod mig väldigt nära. En nära vän sedan tio år och någon jag varit som allra närmast i åtta utav dem. Det har långsamt gått upp för mig att Nisse är borta för alltid, att han aldrig kommer tillbaka, annat än i mina minnen. Jag skulle vilja dela några tankar om Nisse.

Under mina år med Svensk Fallskärmsport har jag så många gånger tänkt att vi borde skriva om Nisse i vår porträttserie "Nyfiken På". Men jag sköt det på framtiden av flera skäl. Det ena var att Nisse ju skulle hoppa så länge till, trodde jag, och därför skulle vi kunna skriva om honom längre fram. Det andra var att jag stod Nisse så nära och tyckte det kändes lite som "svågerpolitik" eller favorisering om jag hade skrivit om honom. Jag ångrar det så bittert nu. Nisse var så värd att få bli porträtterad i "Nyfiken På" eftersom han i många år tillfört så mycket till svensk fallskärmslippning. Nu blir det inte så tyvärr.

Jag vill därför berätta lite kort om Nisse, som ju inte bara var en hängiven, entusiastisk och dedikerad fallskärmslippare, utan också var så mycket mer. Han var en mycket engagerad och djupt troende buddhist. Han var en aktiv och passionerad salsadansare. Han tränade i vindtunnel så ofta han fick chansen och gick regelbundet på Yoga. Han älskade film och försökte se så många filmer som det var möjligt på filmfestivaler. Ändå hade han alltid tid för, och var alltid beredd att tacka ja eller hänga på, ytterligare aktiviteter eller sociala sammankomster. Han hade en sådan enorm energi, kapacitet och livslust och var en sådan varm och godhjärtad medmänniska som ALLTID

hade tid för andra. Det är så många som sagt just de orden under de gångna veckorna och det har präglats mångas relation till honom. För mig och min familj är förlusten av Nisse en stor tragedi och han kommer för alltid att ha en plats i våra hjärtan.

Jag har också haft en tanke som inte velat släppa taget, och som jag tänkt många gånger sedan olyckan hände. Jag tänker på alla hopp som Nisse inte kommer att få göra. Alla ogjorda hopp som han aldrig får chans att göra nu och som han aldrig velat avstå ifrån, oavsett vad för typ av hoppning eller med vem. Hans kärlek till hoppningen var anmärkningsvärd och trots att jag aldrig på egen hand skulle klara av att göra alla ogjorda hopp åt Nisse, så vet jag att vi tillsammans kommer att göra det. Med Nisse i våra tankar och med tanken att han är med oss däruppe i det blå för all framtid.

Jag önskar så att den här sorgliga ledaren hade kunnat få sluta här... men tyvärr inte. Bara en dryg månad efter Nisses olycka så skedde en till i Aros. En alldeles ny hoppare och ny klubbkamrat som bara haft sitt A-cert under väldigt kort tid. Även om olyckan var av annan art så var den sorgliga utgången densamma och det är så tragiskt. Det har väckt så många tankar, känslor och funderingar hos mig och den här säsongen kan bara sammanfattas på ett enda sätt, det har varit tungt.

När du har det här numret av tidningen i din hand så är säsongen slut för de flesta. Några åker utomlands för hoppning i vinter, vi andra får hämta ny energi och när våren kommer, återvända till det som de flesta av oss trots allt älskar allra mest, nämligen hoppningen.

Ta hand om varandra. Känn glädje, känn sorg. Vi ses i det blå!

Penny

Innehållsförteckning

- 4 Kalendarier, notiser
- 6 RI-spalten
- 7 Incidentrapporter
- 9 Ordförandespalten
- 10 In memoriam
- 11 Tankar från Down Under del 3
- 12 SM i tiomanna speedformation
- 14 DZ-kollen Mexiko
- 16 Nyfiken På – Sara Lundqvist
- 21 Bigway i Gryttjöm
- 22 Vector Festival
- 25 Information från SFF
- 26 Redaktionen grillar – Thor Andersson
- 27 Tips & Trix – Flygplansvett och etikett
- 28 Fyra Frågor: Piloter
- 30 Klubbkollen: Fallskärmsklubben Dala – Vad har hänt sedan sist?

Foto: Adam Sjölén

Inhopp på Kosteröarna

Ansvarig utgivare

Jens Grahn
jens.grahn@sff.se
Svenska Fallskärmsförbundet

Layout, originalarbete,
bildredigering och distribution:
V-TAB Falkenberg,
anders.johansson@v-tab.se

Annonser

SFF kansli
021-41 41 10
info@sff.se

Signerade artiklar

Signerade artiklar speglar författarens bild av verkligheten och inte nödvändigtvis Svenska Fallskärmsförbundets.

Insänt material

Redaktionen ansvarar endast för beställt material. Vi förbehåller oss rätten att redigera insända texter och bilder. Godkännande av publicering i SFS är samtidigt publiceringsgodkännande av det tryckta materialet som en lagupplöst PDF-fil på hemsida för SFF eller SFS.

Preliminära utgivningsveckor för 2022

1/22 v.16, 2/22 v.25,
3/22 v.34, 4/22 v.43,
5/22 v.51

Adressändring

Medlemmar i Svenska Fallskärmsförbundet, samt övriga mottagare och prenumeranter skickar adressändring till SFF, info@sff.se

Prenumeration

Icke medlemmar som önskar prenumerera på Svensk Fallskärmsport kontakter SFF:s kansli, se kontaktuppgifter nedan. Pris för fem nummer inom Sverige: 500 kr.

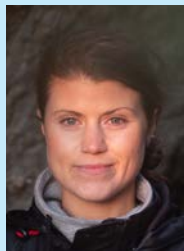
Svenska Fallskärmsförbundet

Sjöhagsvägen 2
721 32 Västerås
Telefon: 021-414110
E-post: info@sff.se
Hemsida: www.sff.se

Redaktörer

Penny Robertson-Pearce
0702-75 97 47
info@sff.se

Pixine Lyckner
0733-23 13 13
pixine@live.se

Kalendariet Med reservation för ändringar

Oktober

28-30 Actionweekend
FK Dala, Borlänge

November

12-13 SFF förbundskonferens,
Karlsborg

18-19 SM Indoor Skydiving,
Bodyflight Bromma

December

3 SM indoor wingsuiting,
Bromma

3-4 Grenförbundskonferens,
Flygsportförbundet, Solna

Har din klubb evenemang
som du vill ska synas i
Svensk Fallskärmsport?
Kontakta Penny info@sff.se

Ny samordnare av Fallsvenskan sökes

Fallsvenskan är en tävling för alla! Varenda hoppare kan vara med, oavsett erfarenhetsnivå. Du gör hoppen hemma på din egen klubb under omgångarna för Fallsvenskan outdoor eller i vindtunnel under omgångarna för Fallsvenskan Indoor, men laddar upp hoppfilmerna på nätet och tävlar mot hoppare i hela landet. Läs mer om Fallsvenskan på SFF:s hemsida:

www.sff.se > Tävling > Våra tävlingar > Fallsvenskan

Nu behövs ny samordnare för Fallsvenskan för att den här populära tävlingsformen ska kunna leva vidare. Är du intresserad av tävlingsverksamhet och vill bidra till svensk hoppssport?

Hör av dig till ordförande Lena Kaulanen i tävlingskommittén, på lena.kaulanen@gmail.com.

Tunnel-licens från 1 oktober – ändrad avgift

SFF styrelse har tagit beslut att sänka avgiften för tunnel-licens från 1 oktober 2022. Tunnel-licensen gäller kalenderårsvis och är satt till 100 kronor. Från 1 oktober öppnar ansökan för 2022 års licens och man kan då samtidigt ansöka för 2023. Kostnaden är då 200 kronor för båda. I tunnel-licensen ingår inte medlemstidningen Svensk Fallskärmsport, men om man vill prenumerera kan man mejla till info@sff.se.

Utdrag från hemsidan med information om tunnel-licens:

Det här gäller för dig som inte har aktiv fallskärmslicens utan bara vill tävla i vindtunnel:

Den som tävlar i vindtunnel, på till exempel SM, i Fallsvenskan eller som landslag, men inte har en aktiv fallskärmslicens behöver lösa en tunnel-licens. Kostnaden till SFF är 100 kronor och betalas via swish 123 319 9353 (ange tunnel-licens och årtal). Mejla även till info@sff.se för ansökan och uppge ditt namn, årtal och om du har ett licensnummer. Om du inte har ett licensnummer sedan tidigare behöver du lämna alla dina personuppgifter så att vi kan lägga upp en medlemsprofil i IdrottOnline. För att tävla på SM, i Fallsvenskan eller utomlands behöver du även vara medlem i en klubb ansluten till SFF.

AFF steg 1 genomfört på två klubbar

AFF steg 1 hölls i september på två klubbar. Både i Fallskärmsklubben SYD i Skåne och i Västerås hos Fallskärmsklubben Aros. På Aros var det Sven Mörtberg och Sara Hall Ericson som tog sig an fem intresserade kandidater. Det var deltagare från hemmaklubben, Linköping och Stockholm. I SYD var det Fredrik "Carlsa" Carlsson som höll i utbildningen.

AFF-instruktörsutbildning steg 1 är en förstegsutbildning inför AFF-examinationen nästa år. Under vintern genomförs steg 2 som hålls i vindtunnel.

"Steg 1 ger kandidaterna en bra förståelse för vad som krävs av en AFF-instruktör och möjlighet för dem att öva resten av årets säsong och i början på nästa säsong inför eventuell examination", säger Sven.

Foto: Sven Mörtberg

AFF-övning i frifall

Foto: Sven Mörtberg

Övning på packmattan. Maria Johansson tv. och Will Snelson th. övar med AFF-instruktören Sara Hall Ericson

Minnesstund för Nisse i Gryttjom

Den 17 augusti samlades familj, vänner och klubbkamrater för att tillsammans ha en minnesstund för Nils "Nisse" Hedström, som knappt två veckor tidigare omkom i en fallskärmsolycka. Det var många samlade och Nisses familj och flickvän Ingela blev väl omhändertagna och välkomnade av klubbmedlemmar när de kom. Måns Burman, ordförande i Stockholms Fallskärmsklubb, höll ett inledande tal och sedan hölls en tyst minut. Karin Lien, vän och klubbkamrat, höll också ett fint tal som beskrev Nisse på ett sätt som alla kände igen, som hoppkamraten Nisse. Det var en fin och ljum kväll och även om stämningen var sorglig och lite lågmäld fanns det mycket värme och omtanke hos alla som var där.

Flickvännen Ingela Strandh höll till sist ett tal som beskrev Nisse utanför hoppningen, med många sidor som klubbkamraterna inte kände till. Trots sorgen var kvällen präglad av en fin och positiv stämning. Efter samlingen ute på gräsmattan blev det filmvisning i packen. En mycket fin och välgjord film av Sofia Lundberg, med massor av olika filmklipp och fotografier på Nisse. För familjen som var där var det fint och uppskattat att få en möjlighet att ta del av Nisses fantastiska liv uppe i det blå, som ju upptagit stor del av hans lediga tid de senaste 20 åren. Kvällen avslutades med en dignande vegansk buffé, där alla som var på plats tagit med sig olika rätter som trängdes på de långbord som ställts fram. Många stannade till sent och ljus tändes utanför Nisses stuga som det gjorts nästan alla kvällar sedan olyckan.

Foto: Penny Robertson-Pearce

Tända ljus utanför Nisse stuga i Gryttjom

Foto: Penny Robertson-Pearce

Filmvisning i packen

Foto: Ingela Strandh

Vegansk tårta med Nisses smeknamn "Nicer"

Foto: Sara Lundqvist

Henrik Raimer vinnare av engelska deltävlingen i ISSA 2022

Henrik och Sara tävlade speed på British nationals

I mitten av september anordnades British Nationals och den engelska ISSA-deltävlingen i World Series 2022. Henrik Raimer och Sara Lundqvist var på plats och deltog i klassen som hade nio tävlande. Det var i norra England som tävlingen anordnades och "Raimer" slog till med vinst i ISSA deltävlingen med en snitthastighet på 484,84 km/h.

Det blev inga rekord för honom denna gång men Sara skrällde i stället till med två nya svenska rekord och det snabbaste är numera 418,11 km/h. Båda var mycket nöjda med sin insats och Raimer säger: "Det var väldigt, väldigt kallt att tävla i norra England, men som alltid var det väldigt skoj och god stämning."

Ri-spalten

Det känns ofattbart och är oerhört tragiskt att vi har haft tre dödsolyckor i Sverige i år.

Jag har hoppat en hel del runt om i världen och kan bestämt hävda att vi har en sund säkerhetskultur i hoppssverige. Och att vi ligger i framkant när det kommer till säkerhetsarbete. Jag ser i dagsläget inte att brister i säkerhetskulturen har varit en faktor vid dödsolyckorna. Men frågan behöver förstås diskuteras och utredas. Den kommer vara central på vår årliga CI-konferens senare i höst.

De färdiga utredningarna visar däremot att även mycket erfarna fallskärms hoppare kan sätta sig i dåliga situationer som kan sluta illa. Det är en riskfylld aktivitet vi håller på med, men den kan utföras säkert. Som hoppare måste man därför vara ödmjuk och inse att man bara är människa och inte ofelbar. Man är aldrig är fullärd och inte heller immun mot risker.

Tekniskt är det viktigt att alla tränar på sin flygning av fallskärmen och drillar reservdragsproceduren.

I skrivande stund håller jag på med utredningen av dödsolyckan som inträffade 10 september i Västerås. Jag hoppas kunna presentera den senare i höst. De andra olyckornas slutrapporter är färdiga och föredragna för klubbarnas chefsinstruktörer.

Dödsolyckan i Vårgårda 15 maj

Marcus Turula var en mycket erfaren hoppare och trots det gick det helt fel. På låg höjd, initierar han en bromsad sväng inför landning och stallar då fallskärmen. Marcus hinner inte återfå kontrollen över kalotten, utan slår i marken i hög hastighet.

Slutsatserna i utredningen är bland annat att:

- lära sig mer om bromsad sväng och stall – på säker höjd skaffa erfarenhet hur de ska utföras och kontrolleras
- ha stor respekt för turbulens generellt och dess påverkan på fallskärmens flygegenskaper
- vid turbulenta förhållanden, undvika att gå på broms och definitivt inte djup broms
- acceptera en "utelandning" istället för att försöka nå hem vid för lång, eller felspot

Dödsolyckan i Västerås 6 augusti

Nils "Nisse" Hedström hade nära 7000 hopp när han valde att försöka åtgärda en snodd. Det handlar dock inte om en driftstörning då fallskärmen dyker och roterar kraftigt. Det är en felfunktion! Han jobbar med att åtgärda snodden i 39 sekunder innan reservdragsproceduren genomförs. Det är allt för lågt för att reserven ska hinna utvecklas och bromsa fallet. Nisse slår i marken i hög hastighet.

Hur kan en hoppare med över 20 års erfarenhet missbedöma läget så totalt att reservdragsproceduren påbörjas för sent? Det kan vi inte med säkerhet veta, men utredningen pekar på flera troliga orsaker.

Den första handlar om begreppet man inom hoppning internationellt kallar "complacency" – att erfarna hoppare blir så vana att hoppa att

de blir avtrubbade. Att de faktiskt glömt att de håller på med en riskfylld aktivitet och på grund av detta överskattar de sin egen förmåga och beredskapen att hantera dessa risker. Det är möjligt att Nisses långa erfarenhet som fallskärms hoppare och många hopp varit till hans nackdel, att han därför försöker lösa ett problem istället för att konstatera att reservdragsproceduren ska genomföras omedelbart.

Vidare ser utredningen rotationen (med dess g-krafter) och stresspåslaget som ytterligare troliga orsaker. Kraftig rotation som dessutom pågår under lång tid samt stresspåslag, påverkar hjärnans kognitiva funktioner; tidsuppfattning, förmåga att tolka omgivningen och fatta beslut.

Slutsatserna i utredningen är bland annat att:

- vid en felfunktion som roterar och dyker, är det viktigt att snabbt fatta beslut och genomföra reservdragsproceduren. Detta för att inte förlora för mycket höjd och dessutom riskera att utsättas för försvärande g-krafter.
- förstå skillnaden på åtgärd vid driftstörning vs felfunktion
- INTE arbeta med en felfunktion – genomför reservdragsproceduren!
- ha tydlig beslutshöjd
 - Beslutshöjd är den höjd där du måste fatta beslut och agera
- ha ett *Hard deck*
 - Hard deck är den höjd över vilken en åtgärd måste utföras eller under vilken en åtgärd inte får utföras
- kontinuerligt visualisera och öva reservdragsproceduren

Du kan läsa båda slutrapporterna på SFF:s hemsida www.sff.se. Läs! Har du frågor pratar du med din CI. Eller hör av dig till SFF Utbildnings- och säkerhetskommitté, USK.

Dödsolyckan i Västerås 10 september

Utredningen pågår och min målsättning är att kunna presentera den i nästa nummer.

Jag vill påminna om att inte spekulera kring olyckor – läs eller invänta slutrapporten!

Det har varit ett mycket tungt år för svensk hoppning, men vi får inte ge upp utan vi måste fortsätta med vårt oupphörliga säkerhetsarbete.

BAS-kurserna känns därför viktigare än någonsin, där nya hoppare får möjlighet att diskutera säkerhetsfrågor med mycket erfarna och kunniga förbundsinstruktörer. När detta läses, har BAS-kurs 2022 hållits. Det var den som i vintras flyttades på grund av pandemin.

För årets nya A-certare hålls BAS-kursen i början på 2023. Hoppssäsongen lider mot sitt slut, men fortsätter i mindre omfattning i några klubbar.

Jag hoppas vi ses på fältet!

Sven Mörtberg
SFF:s riksinstruktör

Händelseregistrering 1+2

Två hoppare i samma hopp:

Den ena hade 160 hopp och den andra 17 hopp.

Utdrag ur händelseförlopp hoppare 1:

En femmanna speedstar. I bryt trackade jag och en till åt samma håll, men på olika höjd. Vid mitt drag ser jag den andre personen framför mig falla igenom luften. Det var 20-30 meter ifrån mig. Så jag gjorde en högersväng med bakre bärremmar.

Utdrag ur händelseförlopp hoppare 2:

Planerad femmanna speedstar. Jag och en annan tog ej grepp men cirkulerade runt de andra tre som sjönk snabbt, snabbare än oss andra två. Vi två gjorde ett försök till att greppa men på 1500 meter gav vi upp och trackade ifrån varandra. Jag stannar upp vid 1200 meter, heading, höjd. Disig sikt. Ser ej nedåt. Den ena av de tre som börjat forma speedstar från början har dragit skärm nära mig och blir tvungen att väja undan med bärremmarna. Denne hängde strax under, utåt sidan och såg mig.

Mats Svensson, medlem i Utbildnings- och Säkerhetskommittén (USK)

kommenterar:

Det här är två separata rapporter från två olika hoppare som sannolikt deltagit i, och beskriver samma hopp. Både klubbens CI och jag konstaterar att erfarenhetsnivån är låg för den här typen av hopp. I början av hoppkarriären är ambitionen att testa nytt och göra utmanande hopp ofta hög. Samtidigt är erfarenheten och medvetenheten om hur många faktorer man faktiskt behöver ha koll på, för att göra ett säkert och bra hopp, ganska begränsad.

Om man redan när man hoppar tvåmanna har en del problem med följande saker:

-Svårt att ligga på level genom hela hoppet, att kontrollerat flyga ihop och ta grepp, att ligga kvar på samma ställe, utan att glida isär, när man släpper greppet och om man glidit isär, flyga ihop igen är det några exempel.

Om man dessutom tycker det är svårt att veta var hoppkompisen är efter bryt och när man trackat iväg, eller att inte veta vad man ska göra om man tappar bort sin hoppkompis under hoppet, eller hur man ska ta sig till någon som är 20 meter under en, är det tydliga signaler på att man behöver öva mer, innan man ska hoppa med flera.

Att ge sig på ett speedstar hopp som är att likna vid ett: "jaga-ifatt-varandra-i-frifall-där-alla-startar-på-olika-höjd-hopp", tillsammans med fyra andra glada projektiller i lufthavet är helt klart ett hopp man bör vänta med tills man övat de grundläggande färdigheterna mer.

Ha gärna grandiosa planer. Men ta hjälp av någon erfaren och berätta hur ni har tänkt genomföra ert fantastiska hopp och vad ni har för planer vid de olika scenarier som faktiskt kan hända. Kanske har ni tänkt på allt, kanske får ni en massa bra tips och möjligtvis även reda på något som ni missat att ta hänsyn till.

Ge er själva de bästa förutsättningarna i varje hopp.

Fallskärmsrapport

Hoppare:

Antal hopp: 15

Utdrag ur händelseförlopp:

HM-hopp. Försökte dra huvudfallskärm vid 1200 meter, hittade inte piloten, blev lite instabil i försöken. Tappade höjd. Drog reservhandtaget. Landade på fältet med reserven.

Varför jag bara drog reserven utan att cutta huvudskärmen var för att jag inte varit på piloten och för att jag kände tidspress.

Kursledares kommentar:

Skönt att det hela slutade väl, personen har i en pressad situation tagit två beslut där det första är helt riktigt, efter att två försök att utlösa huvudfallskärmen misslyckats väljer personen att helt riktigt utlösa reservfallskärmen, det görs dock inte på ett korrekt sätt där inget drag av "cutt-handtag" föregår draget av reservfallskärmen.

Huvudfallskärmens pilot är vid landning kvar i BOC fickan så beslutet att inte dra "cutt-handtaget" har inte påverkat förloppet, MEN vi har ett sätt att genomföra reservdrag på, av bra anledningar.

Det finns många saker vi kursledare trycker extra mycket på under utbildningen och vikten av att genomföra korrekta reservdrag är en av dem. Lärdomen i detta tycker jag är, att det tydliggör vikten av att ALDRIG sluta träna. Skall vi agera rätt i pressade situationer måste vi hela tiden öva på att göra rätt och aldrig låta oss bli bekväma. Hur ofta tränar DU på att genomföra reservdrag? Vi spenderar mycket tid i flygplan i väntan på att få hoppa, precis som du skall kontrollera din utrustning innan uthopp,

varför inte också träna på att genomföra reservdrag som en del av din rutin.

Hopparen har med instruktör gått igenom vad som kan ske vid ett inkorrekt reservdrag, och kommer att träna ytterligare.

Mats Svenssons kommentar:

Mycket bra kommenterat av kursledaren ovan, där han sätter fingret på precis vad det här handlar om. Reservdragsproceduren SKA utföras på det sätt vi har lärt oss, tränat på och drillat.

SE-TA, SE-TA, DRA-DRA

Argumentet: "Om man inte hittar handtaget behöver man ju inte cutta? Inget är ju ute" håller såklart inte. Om man exempelvis inte hittar handtaget för att det har trillat ur och piloten har blåst in på ryggen då? Dubbla kalotter på låg höjd blir kanske resultatet, om du i det läget väljer att inte dra ditt losskopplingshandtag utan bara reservhandtaget.

Gör alltid proceduren SE-TA, SE-TA, DRA-DRA, vilket fungerar lika bra om piloten är kvar i fickan eller om den trillat ur och kanske tar luft lite senare.

Argumentet: "Om man har något ute så räcker det att man cuttar, så kommer ju reserven ut eftersom jag har Skyhook." Det argumentet håller inte heller. Men om du har lånat en rigg utan RSL eller Skyhook för att hinna vara med på den där sista sunset-liften, och nu är du stressad eftersom du fått en snodd som roterar? Då förlorar du en massa tid, och en massa höjd innan du kommer på att ingen reserv kommer att komma ut när du bara cuttade. I båda fallen funkade: SE-TA, SE-TA, DRA-DRA.

Som jag skrivit i en tidigare USK-spalt är man inte så smart när man är stressad. Och att variera sin reservdragsprocedur baserat på att man i en nödsituation tagit ett väl grundat analytiskt beslut är en dålig idé, eftersom dessa beslut är svårt att ta under stress. Fall tillbaka på vad du drillat; SE-TA, SE-TA, DRA-DRA. Det är det bästa alternativet. ALLTID!

Båda handtagen ska dras, i rätt ordning, så tidigt som möjligt när du konstaterat att det behövs. Sluta aldrig öva på din reservdragsprocedur, den behöver repeteras, och den behöver repeteras ofta.

PEREGRINE

#WHATWELOVE

 **PERFORMANCE
DESIGNS, INC.**

Ordförandespalten

B.S.B.D (tre svarta hjärtan) Igen...

Åter igen måste jag inleda spalten med denna förhatliga förkortning. Blue Skies Black Death. Sporten vi älskar och som tillför så mycket glädje, gemenskap och eufori, men ibland med oerhörda, överskådliga konsekvenser som vi hatar och i viss mån försöker förtränga. Sporten som vi lever med och för, som vi investerar så mycket tid, engagemang och resurser i och som ändå ibland krossar våra hjärtan. "Är det värt det?" frågar ibland vår "oinviga" omgivning. De som inte är hoppare och som därför inte förstår. Är det värt det? Det är en personlig fråga och ett personligt ställningstagande att göra för var och en av oss. En fråga för varje enskild hoppare. En sak mellan Dig och "Dig-själv". För mig är svaret tveklöst JA, för ingen annan sport, hobby eller verksamhet har gett mig så stora värden i livet som fallskärmsbrottning. Så mycket lycka. Så mycket glädje. Så många vänner och så många fantastiska möten och minnen. Så för mig, personligen, oaktat all sorg, är det värt det.

” För mig är svaret tveklöst JA, för ingen annan sport, hobby eller verksamhet har gett mig så stora värden i livet som fallskärmsbrottning..

Som alla förstår har säsongen varit allt annat än enkel både för klubbar och SFF. Utöver de tragiska olyckorna och konsekvenser av dessa har omvärldsläget, höjda bränslepriser och generell ekonomisk oro naturligtvis påverkat även vår verksamhet. Olyckorna och utredning av dessa har varit resurskrävande och prioriterats då vi alla, styrelsen och RI/USK/MK förstår vikten av att dela information så snart som kan, vilket därför resulterat i att andra frågor fått stå tillbaka. Vi strävar alla efter att ge så god service som möjligt i alla ärenden, men då resurserna är begränsade måste det ske prioriteringar och jag väddar därför om viss förståelse för att riksinstruktören såväl som kansli är hårt arbetsbelastade. Arbetet fortgår dock med såväl förändringar i delegationsavtalet med Transportstyrelsen, som kommer att underlätta vår verksamhet i stort, men även en större översyn av vår rekryteringsprocess som genomförs av USK med avsikt att underlätta rekryteringen av nya hoppare till sporten.

Under november kommer vi i vanlig ordning att genomföra förbunds-konferensen. Fokus för ordförandesidan denna gång kommer vara rekrytering och förnyring. Hur får vi fler hoppare att hoppa mer. Då förbundets verksamhet är för klubbarnas skull, och klubbarna är för medlemmarnas skull, efterlyser jag/vi därför delaktighet. Vad kan VI göra för att göra fallskärmsbrottning mer attraktivt? Hur kan VI synas mer? Hur inspirerar VI nya hoppare att engagera sig i verksamheten? Hur når VI ut till samhället? Vad är viktigt att fokusera på? Hur kan VI öka intresset för att tävla i vår idrott? Frågan är min, styrelsens, och förbundets, men mest av allt Er. Det är VI tillsammans som måste "vända skutan". Hur får VI fler hoppare att hoppa MER?

Blue Skies

Jocke Berlin

ordforande@sff.se 0704-82 18 84

Försäljning av SFF profilkläder

Beställ SFF:s praktiska och sköna profilkläder lagom till jul. Antingen som en julklapp till en vän eller till dig själv. Funktionströjorna är perfekta för vinterns tunnelträning eller gymträning. Mössorna är supersköna och passar i alla väder. Alla profilkläder kommer även säljas på plats under förbundskonferensen i Karlsborg i november.

Profiltröja

En prisvärd rundhalsad, interlocks-tickad funktionströja i 100 % polyester. Plagget är infärgat med en metod som påverkar miljön mindre och ger bättre färgbeständighet. Oeko-tex certifierad.

Märke: Printer Red flag Active wear

Färg: Marinblå

Tryck: SFF logga på höger ärm och vänster bröst

Storlekar: Dam XS-XXXL, Herr XS-5XL

Tröja
200:-
inkl porto

Mössa
150:-
inkl porto

Profilmössa

Märke: New Wave Clique Saco

Beskrivning: Modern mössa i dubbel single jersey.

Färger: Marinblå, royalblå, mörkgrå, röd, vit, rosa, grön

Tryck: SFF logga mitt fram

Storlek: En storlek

Profilkeps

Märke: Clique, Texas cap

Beskrivning: Twillkeps i 100% bomull med kardborrejustering baktill

Färg: Marinblå

Tryck: SFF logga i gult mitt fram

Storlek: En storlek

Keps
150:-
inkl porto

Profilbuff

Märke: Beechfield, "Morf"

Beskrivning: Sömlöst, skönt material som andas

Färg: Marinblå

Tryck: SFF logga i gult

Storlek: En storlek

Buff
100:-
inkl porto

Beställning, betalning och leverans

Beställ: Mejla till info@sff.se.

-Uppge namn, adress, artikel, färg och storlek

Betalning: Swisha till 123 319 9353 - Uppge namn, artikel

Leverans: Din beställning hanteras och postas inom två veckor om den finns i lager. I annat fall blir du meddelad om längre leveranstid.

Leverans sker via post.

In Memoriam – Nils “Nisse” Hedström

Nils Hedström har lämnat oss!

Nisse var en viktig person för många av oss. På ett personligt plan, för Stockholms Fallskärmsklubb och för hela hoppssverige. Det fanns en anledning till att hans smeknamn var ”Nicer”. För Nisse var nice.

Nisse var en av Sveriges mest dedikerade och erfarna fallskärms hoppare med 7000 hopp. Han brann för och älskade fallskärms hoppning. Han var en skicklig och säkerhetsmedveten hoppare och en av få som verkligen behärskade både friflygning och maghoppning. Han var dessutom en mästare i precision och en respekterad coach för tiomannalaget Gryttjom Rápidos.

Nisses förhållningssätt som människa var unikt. Nisse var omtänksam, hjälpsam och inkluderande. Alltid beredd att hjälpa om det så gällde en it-lösning eller att ta med en nybörjare på ett hopp.

Nisse var en duktig och omtyckt instruktör både i klubben och på förbunds nivå. Även som instruktör var Nisses förhållningssätt framgångsrikt. Hans lugna, omtänksamma sätt fick eleverna att slappna av och prestera bättre i sin hoppning.

Jag är övertygad om att Nisse hade velat att vi fortsätter hoppa och låt oss göra det i hans anda. Ta hand om varandra, hjälp varandra och var snälla mot varandra.

Flyg fritt fina Nisse. Vi är så många som saknar dig!

/Karin Lien

Vän, klubbkompis och lagkamrat.

Foto: Mikael Kihlman

Tankar från "Down Under" del 3

Text och foto: Ingemar Eriksson

Ingemar "Kingmar" Eriksson fortsätter i den här artikelserien att ge oss bra tips om hur vi kan höja säkerheten hos oss själva och på våra fallskärmsklubbar. Med sina 28 år i sporten och över 26 000 hopp har han en hel del erfarenhet av hoppning både i Sverige och från Nya Zeeland där han bott och arbetat med hoppning sedan lång tid tillbaka.

Det var på BAS-kursen för nästan 30 år sedan som jag lärde mig mer ingående hur en rätt monterad 3-ring ser ut. Det ingick ju i grundutbildningen också, men då var det ju så mycket annat man skulle lära sig inför sina första hopp. Att få hålla i en bärrem på BAS-kursen, se hur 3-ringarna kunde monteras fel och hur svårt det kanske kan vara att se att de är felmonterade, var mycket värt för mig. Senare fick jag också lära mig hur den översta ringen ska se ut när bärremmen är i upprätt läge, när skärmen är ute under hoppet.

Problem med tandem-cuttar

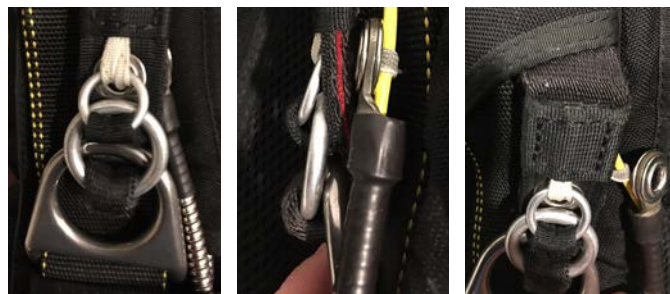
På ett större hoppfält där jag var aktiv, hade det varit en del problem med tandem-cuttar. Det hade varit riktigt tungt att cutta huvudfallskärmen och instruktörerna hade fått ta i med båda händerna för att kunna få loss cutthandtaget. Vid den tiden hade jag lärt mig ganska ingående hur 3-ringarna ska se ut, både före hopp OCH under fallskärm. Vid ett hopp när jag hoppade en av de aktuella riggarna upptäckte jag att den översta 3-ringen inte såg ut som den skulle, den översta delen av 3-ringen låg tryckt mot bärremmen, den var inte lodrät. Om tre-ringen inte är lodrät, kan det betyda att det är ett tryck i loopen som går igenom öljetten på bärremmen vilket troligtvis kommer att leda till att cutt-kudden eller handtaget sitter hårt.

Jag förklarade för de andra tandeminstruktörerna på fältet att jag trodde jag hittat problemet och för att bevisa min teori hängde vi upp en tandemrigg för demonstration. Jag tog tag i "hardhousingen" till cuttvajern på en sida, drog i den så att fenomenet jag sett med vissa av riggarna uppstod. Sedan bad jag en av de andra att dra i cutt-handtaget, men det gick inte. "Hardhousingen" på de aktuella riggarna var för kort, fastsydd för hårt eller felaktigt fastsydd. Tillverkaren kontaktades och en lösning på problemet kunde tas fram. Senare när jag blev chefsinstruktör på samma hoppfält skrev jag in i manualen att även kolla 3-ringarna under fallskärm.

"Mystery problems"

BAS-kurs som vi har i Sverige finns tyvärr inte överallt och många hoppare är inte lika nyfikna som många svenska hoppare är. Det finns kanske inte heller någon medlemstidning att läsa, där viktig kunskap kan spridas, och vidareutbildningar kanske bara sker lokalt om det ens sker någon vidareutbildning över huvud taget. Som CI funderade jag mycket på hur jag skulle kunna sprida kunskap i BAS-kurs anda, och kom bland annat på något jag kallade "Mystery problems".

Under en träningstimme vi genomförde med bland annat repetition om hur man landar i vatten och olika lösningar på felfunktioner, hade vi också lagt fram ett antal olika träningsriggar med riggade problem under varsin filt. Vi sparade den övningen till allra sist och då hade även deltagarna hunnit vara nyfikna på vad som låg under filtarna en stund. Övningen gick till så här:

Treringar med hard housing och loop i tre olika vinklar.

Vi förklarade för deltagarna att vi riggat olika problem på riggarna. Deltagarna fick undersöka varje rigg enskilt eller i grupp enligt den normala "före hopp rutinen" för att försöka hitta det riggade problemet eller avvikelsen på varje rigg. De fick sedan komma till oss instruktörer och berätta vad de hittat, eller om de inte hittat något alls. Vi poängterade att det hela bara var en övning, inte ett test, och att ingen som hade fel skulle dömas på något sätt.

Hur många som hittade problemen och hur många som inte hittade problemen är egentligen ointressant, men slutsatsen var att det var en populär övning och att BAS-kurs eller annan typ av vidareutbildning är väldigt viktigt.

Hopparna som deltog tyckte det var en nyttig övning och vi instruktörer fick en bra uppfattning om hur väl utbildat vårt team var, eller inte var, och vi kunde ta tag i det genom utbildning.

Vi uppmuntrade också samtliga hoppare och instruktörer att de regelbundet skulle ha gemensam kontroll av sina riggar och i detalj gå igenom vad de tittade på, och vilka eventuella fel som kunde upptäckas. Viktigt är såklart att använda riggar som inte används i hoppning förran alla riggade fel är helt återställda tillsammans med en kontrollant.

Vikten av vidareutbildning

Jag hörde uttrycket 'presence of positives' lite senare när jag gick en kurs i flygsäkerhet. I flygvärlden betyder det uttrycket att man identifierar risk, funderar på hur man kan minska risken för att därefter göra något åt problemet. AAD är ett bra exempel. Att utrusta riggar med AAD var något som minskade risken avsevärt att man träffar marken utan fallskärm. Presence of positives kan också vara närvaron av utbildning i ämnet, uppföljning av utbildning genom tester, statistik och utvärderingar. Att kanske vara utbildad på sin AAD modell är också ett exempel, och därmed förstå riskerna som också finns.

Jag tycker även det är viktigt att tänka efter om vissa uteblivna olyckor, på exempelvis hemmaklubben, beror på slumpen eller på ifall man faktiskt aktivt jobbat för att minimera risken i den typ av olycksrisk. Man kan ju inte bara vänta på att något ska hända, innan man gör något åt saken för att minska risken. Det aktiva säkerhetsarbetet som ständigt pågår inom fallskärms hoppning med skärpning av rutiner, mer övning och utbildning, tydligare manualer och ibland skärpta regler är nödvändigt för att kunna fortsätta hoppa med så lite risk som möjligt. Det blir ju faktiskt inte mindre spännande och roligt att hoppa, bara för att man tänker efter före, och tillsammans arbetar för säkrare hoppning. ■

Fast Scones försvarade guldet på hemmaplan

Text: Penny Robertson-Pearce
Foto: Sara Landgren

SM i tiomanna speedformation som i många år arrangerats av andra klubbar hölls för första gången hos Skånes Fallskärmklubb i Everöd den 10-11 september. Det blev en spännande uppgörelse när segern, efter två genomförda hopp, gick till hemmalaget Fast Scones med ett par sekunders marginal före silverlaget. Därmed försvarade Skånelaget de välförtjänta guldmedaljerna som de knep första gången i fjol, efter många år av försök.

Sju lag begav sig till Everöd, andra helgen i september, för att göra upp om SM-medaljerna. Två lag var debutanter i tiomanna speedformation, det ena från Smålands-klubben och det andra från SYD. Tävlingsmötet och lottningen skedde på fredagskvällen och det var Gunnar Söderqvist som var chefsdomare. Tävlingen startade på lördagen och väderprognosen såg ytterst tveksam ut. Sebastian Sprill som var tävlingschef berättar: "Vädret var knepigt men de fem första lagen fick väldigt goda förhållanden på första hoppet, innan det drog in moln och det blev ett väderbrejk". För att de två återstående lagen skulle få göra sina första hopp beslöt den kreativa tävlingsledningen att i stället fälla hopparna över Eslöv och Fallskärmklubben SYD, där vädret var betydligt bättre. På så sätt kunde de avsluta omgång ett i tävlingen, vilket är ett minimikrav för att det ska bli ett SM-resultat.

Spännande i täten

Väl tillbaka till Everöd sprack himlen upp. "Vi bestämde oss för att direkt påbörja runda två och alla lagen hann göra sitt andra tävlingshopp före klockan sex", säger Sebastian. Eftersom det inte fanns tid nog för en tredje omgång avslutades tävlingen efter två gjorda hopp av fyra. Det blev lite av en nagelbitare medan domarna dömde omgång två, eftersom två lag var väldigt jämna. Vid prisutdelningen uppstod stort jubel när hemmalaget "Fast Scones" tog hem segern med knapp marginal före Gryttjom All-stars, som fick se sig slagna med knappa tre sekunder. Johanna Englund i det segrande laget berättar: "Det var extra kul eftersom vi var exakt samma laguppställning som förra året. Vi var väldigt taggade på att äntligen få tävla på hemmaplan och ville verkligen försvara guld från 2021." Johanna berättar att en förklaring till Skånelagets framgångar är att de är ett väl sammansvetsat gäng. "Flera av deltagarna i laget har varit med väldigt länge. I

år gjorde vi tolv träningshopp tillsammans hela laget, och vi tror att vår främsta styrka är de snabba exitarna."

Bronspeng till debutantlag

Bronsmedaljörerna gick till SM-debutanterna i tiomanna, MassaNova från Fallskärmklubben SYD. De var det tredje laget som kammade ihop full poäng, det vill säga 20 poäng. Laget Nisses Rapidos satte inte formationen helt i ett av hoppen och fick nöja sig med en fjärdeplats. Efter att förlorat sin lagledare och coach Nils Hedström i en olycka bara en månad innan hade de lyckats få tag på en tionde hoppare så att laget blev komplett. Lina Gardlow från Umeå hoppade in och SM-helgen blev en känslös tävling för laget som bytte namn från Gryttjom Rapidos till Nisses Rapidos för att hedra Nisses minne.

Traditionell SM-fest

"Det är alltid extra kul när hoppare från hela Sverige samlas och man utöver tävlandet får träffas och umgås." Sebastian berättar att det enligt tradition ordnades en SM-fest med härlig stämning och god sammanhållning i klubbstugan. SM i tiomanna är den av grenarna som samlar flest tävlande och i år var det sju lag som ställde upp. "Tävling är ju en av grundbultarna i vår verksamhet, och det är alltid roligt att dela gemenskapen i sporten", säger Sebastian som redan ser fram emot nästa tävling. Nästa år bjuder SFK in till SM i alla frifallsgrenar och årets SM var ett bra genrep tycker han. "Jag är mycket nöjd med genomförandet, deltagarna och alla som hjälpt till i organisationen. Och extra roligt var det förstås att dela ut guldmedaljerna till hemmalaget Fast Scones." Johanna från vinnarlaget avslutar: "Vi vill tacka tävlingsledningen och domarna för ett grymt jobb och alla super-trevliga motståndarlag. Det är alltid kul att träffas på årets roligaste tävling!" ■

Resultat och lottning

1. Fast Scones	SFK	20 poäng	44,66 s
2. Gryttjom All-Stars	SF	20 poäng	47,54 s
3. MassaNova	SYD	20 poäng	70,90 s
4. Nisses Rapidos	SF	17 poäng	76,54 s
5. In-Formation	GOF	16 poäng	80,00 s
6. Fest Scones	SFK	15 poäng	80,00 s
Fikaklubben	FHS	15 poäng	80,00 s

Lottning av hopp:

1. Handprop
2. Triple Donuts
3. Wedge ej genomfört
4. Out-In ej genomfört

Handprop

Triple Donuts

Vinnarlaget Fast Scones

fr. v: Jesper Forsman, Hillevi Gustafsson, Johanna Englund, Adrian Cederholm, Linda Svensson, Johan Svensson, Jenny Fransson, Josefin Englund, Marcus Hellberg, Tobias Hellmark

Gryttjom All-stars. Fr. v övre raden: Sven Mörtberg, Ulf Liljenbäck, Tobias Alsiö, Filippa Ebersjö, Peter Mårtensson, Mark Wemhöner, Zoltan Hubsch, Anders Brouzell
fr. v nedre raden: Peter Törnестam, Måns Burman, Hella Stening

Nisses Rapidos. Fr. v övre raden: Alexander Luiga, Francesco Franzé, Mikael Fallström, Frank Almenning, Catharina Giljam, Lina Gradlow, Annika Björnström
fr. v nedre raden: Göran Schwarz, Karin Lien, Jackie Samuelsson

MassaNova. Fr. v. Alexander Anderson, Emil Svensson (på händer), Johanna Nihlén, Viktor Berkesköld, Fredrik "Fritz" Johnsson, Håkan Sköld (på knä), Rasmus Olofsson, Rikard Karlsson (på knä), Fredrik Pantorp, Claudius Natali

Domarna. Fr. v: Zeljko Tanaskovic, Gunnar Söderqvist, Helle Kehlet Bentz

DZ-kollen Mexiko

Text: Pixine Lyckner

Alla landningar sker på stranden.

I skrivande stund har det senaste veckan varit tydligt att hösten verkligen är här. Fnasiga händer, iskalla nätter och vackra färgskiftningar i trädens lövverk. Inte minst syns den obarmhärtiga väderleksskiftet på folket på gatorna. Ett gäng i T-shirt, ett gäng i Lovikkavantar och resten i regnjackor, mössor, chinos och sneakers.

På klubbarna är de stora leenden som A-certare alltid har på väg in från fältet blå efter ett hopp utan visir, och utomhuspackning är ett minne blott. Några klubbar har hunnit stänga ner verksamheten för säsongen medan några kämpar på några veckor till. Den stora frågan är – vad gör vi i vinter?

Vi har bland annat hört Fredrik "Baloo" Johansson, från Aros, förespråka Mexiko redan sedan i juni. Och efter att ha pratat med ett gäng hoppare som tidigare vint-
rar rest till olika klubbar i landet för såväl hoppning som strandhäng och mojitos är vi övertygade – vi vill till Mexiko!

Hemlig hamn

Det finns flera dropzones i Mexiko, de flesta längs kusterna men även några inåt landet. Många av dem är riktiga tandemfabriker, men i Puerto Escondido står betydligt gömd eller hemlig hamn, hittar man ett riktigt trevligt andra hem att spendera sin vinter i.

Mexiko är ett fantastiskt land som är tämligen vädersäkert under vårt vinterhalvår. I Puerto Escondido är det så gott som helt regnfritt under december och januari och temperaturen går aldrig under 20 grader ens nattetid. Med azurblått hav, milsvida stränder, tempofyllda städer och mängder av restauranger längs stränderna är det precis det paradiset många drömmer om. Djurlivet är rikt och för den som uppskattar havet vid sidan av himlen finns goda möjligheter för både surfing, snorkling och dykäventyr. För att inte tala om båtturer för att spana in delfiner och valar eller för den delen bara

bada och simma. Vågorna kan stundtals bli rejält höga varpå man bör vara en van simmare och ha koll på strandvarningar.

Puerto Escondido – eller ska vi bara kalla det 'Paradiset'?

Från dropzonen Puerto Escondido, som är belägen precis vid stranden Zicatela Beach, tar man en liten minibuss till flygplatsen. Bussresan mellan klubben och flygplatsen tar cirka tio minuter, och stranden man landar på är bred med gott om plats att landa. Precis i närheten kan man också hyra "skydivers only"-hus med egen pool, bar och servicepersonal. I trädgården kan man koppla av i hängmattor, loungemöbler och solsängar.

Jessica Lindström West berättar om magisk hoppning över det turkosa havet och soliga strandlandningar, men att man behöver ha tålamod då väntetiderna kan vara ganska långa. "Den populäraste liften var såklart 'sunset load', när alla hoppare samlades på stranden för att se solnedgången och sista liften landa, samtidigt som man skålade med en kall Corona", säger Jessica. "Det var även gött häng på 'DZ' om kvällarna eller på 'Palapita Bar'. Jessica var i Mexiko 2020 med ett helt gäng svenska hoppare som spenderade två veckor på Zicatela Beach.

Så mycket mer än hoppning

"Det finns mycket att göra runt om hoppningen", säger Jessica. "Båtutflykter för att se djurlivet, full moon party på grannstranden, restauranger och barer med underhållning som eldshower och musikanter."

"Och så kan man få hjälpa små bebissköldpaddor att få en säker väg ner till havet!" säger hon exalterat och fortsätter: "Puerto Escondido är en surfort så stämningen är verkligen chill och man kan såklart lära sig surfa med någon lokal instruktör."

Puerto Escondido är välkänt bland surfare och fallskärmskoppare, ortsbefolkningen är van vid den typen av nomader och såväl 'beach bums' som 'sky bums' och atmosfären är sådär välkomnande skön som den bara kan vara bland likasinnade. Många åker till Mexiko för stränderna och festerna, men också för maten. "Maten var så fantastisk att man hela tiden funderade på var man skulle äta härnäst. Färska smoothies på morgonen med tillhörande avokadotoast eller omelett och iskaffe. Tacos, ceviche och drinkar, allt ligger inom gångavstånd längs med stranden", säger Jessica med längtan i blicken. "Vi hade turen att ha en lokal vän som hjälpte oss att hitta till de lite mer

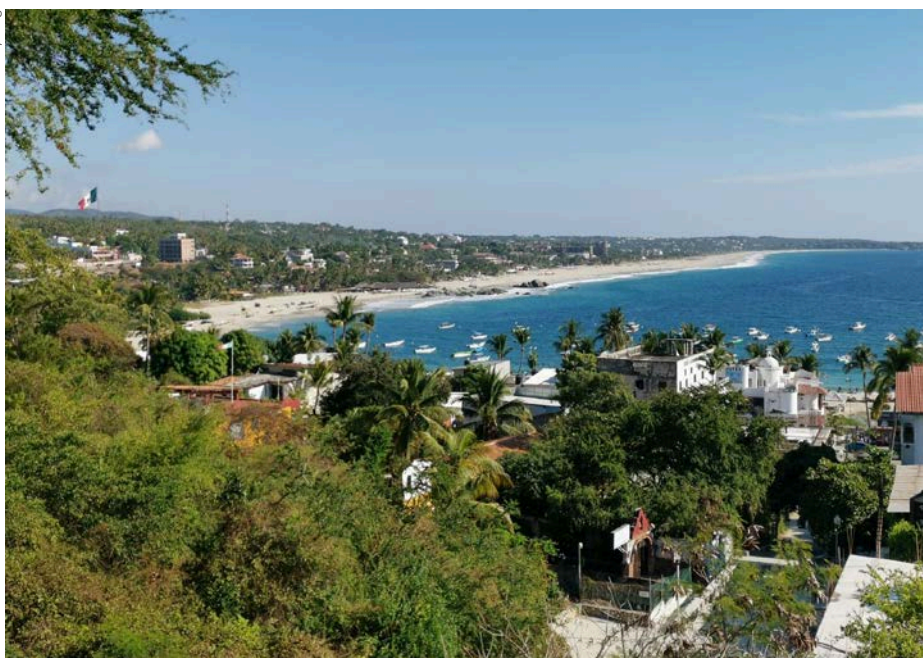
undangömda lokala matställena också", berättar hon. "De kan ligga i någon skum gränd, men de har helt galet god mat!"

"Dundervärt"

Jessica sammanfattar resan med plus och minus. "Plus är att det är fantastiskt väder, bra mat, fin hoppning, 'chill vibes', billigt att leva och lång bred strand att landa på!" säger hon drömskt. Hon fortsätter med de negativa delarna: "På minussidan är att det är lätt att bli lurad på pengar, att man inte kan lita på polisen, det kan bli väldigt höga vågor och det är en lång resa dit...", hon blir tyst en sekund och sedan tittar hon upp med lysande ögon, "men det är DUNDERVÄRT att åka dit! Kan alla gånger tänka mig att åka tillbaka!"

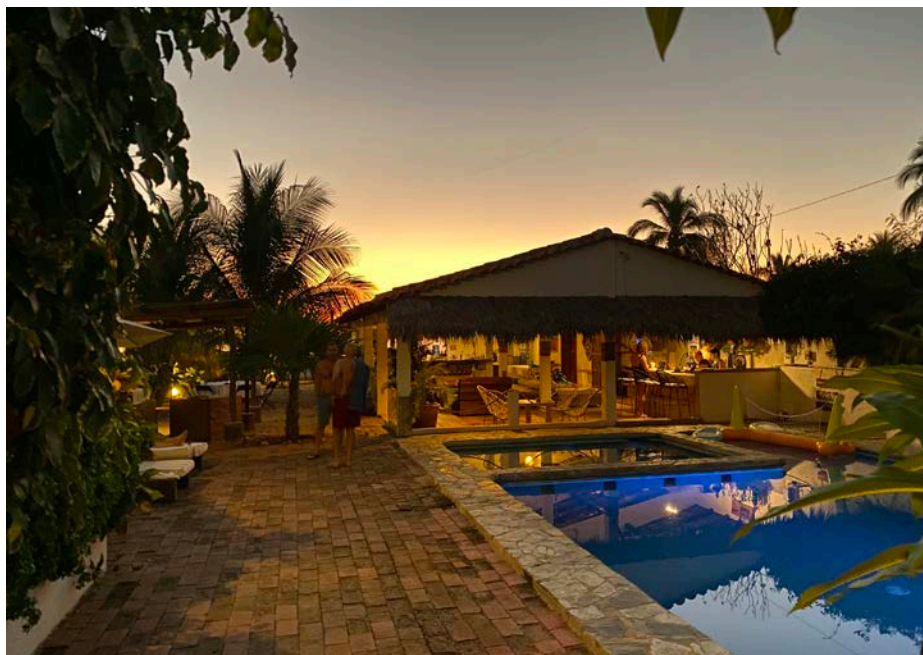
Evelina Nyberg som varit på flera dropzones i Mexiko berättar: "det är mycket bättre på Puerto Escondido än i Tequesquitengo! I 'Teques' är det väldigt mycket tandem och det ligger på 1000 meters höjd så luften är tunnare. Dessutom är det inåt landet så ingen strand, och säkerheten är bättre i Puerto Escondido", säger hon bestämt. "Alltså kolla här, Nyårsboogie, Angle Camp, Vertical Camp – allt i januari!" utbrister hon efter en snabb titt på klubbens hemsida. "Och du, solnedgångarna i Puerto Escondido är HELT MAGISKA!" säger hon sedan så övertygande att jag genast börjar formulera min semesteransökan i huvudet. ■

Foto: Evelina Nyberg

Zicatela Beach.

Foto: Jessica Lindström Westh

Det finns gott om fina boenden längs stranden, för några hundralappar per natt kan man bo i en riktig paradismiljö.

Foto: Evelina Nyberg

Mexiko bjuder på magiska solnedgångar.

FAKTA

Resan dit

Flygresan tar mellan 18 och 25 timmar och i januari får man en tor-biljett för cirka 10,000-12,000 kronor.

Boende

Det finns boenden i alla smaker och priser: bungalow, ett rum på dropzonen, ett eget hus eller en lägenhet att dela med hoppkompisarna. Boende finns från cirka 28 USD (i dagsläget cirka 300 SEK) per natt.

Priser

Mexiko är billigare än Sverige när det kommer till det mesta som mat, taxi och boende. Däremot är slotpriserna generellt dyrare: 20-42 USD. I Puerto Escondido köper man en slot för 37 USD eller ett hopphäfte om 25 hopp för 825 USD (33 USD per slot).

Flygplan

Den här säsongen hoppar man ur en Cessna Grand Caravan och mellan den 26 december och 12:e januari även en Twin Otter. Lifterna går till 13,000 feet (cirka 4000 meter) hela dagarna och 'dropzonen' utlovar "härlig energi och skön vibe".

Licenskrav

På de flesta dropzones i Mexiko är det krav på C-licens, det vill säga 200 hopp, så är även fallet i Puerto Escondido.

Registrering

Innan du åker till Puerto Escondido behöver du fylla i en 'Off Boogie'-registrering om du vill hoppa utanför de boogien som hålls i januari. Det är gratis och görs snabbt och enkelt via deras hemsida. Detta görs för att kunna planera verksamheten och antalet hoppare.

Hemsida

www.skydivepuertoesccondido.com

NYFIKEN PÅ

Sara "Guchi" Lund

I många år har Sara Lundqvist engagerat sig i tävling och varit en viktig del av tävlingskommittén. Det är mycket arbete i det dolda. Men i år har Sara klivit fram i rampljuset, och efter sin första säsong som aktiv i tävlingsgrenen Speed skydiving, har hon slagit inte mindre än fem rekord. Här har ni Sara – Sveriges snabbaste kvinna i frifall.

SARA "GUCHI" LUNDQVIST

Ålder: 39 år

Började hoppa: 2008

Antal hopp: 1100

Familj: Mamma, två syster och sörbon Sondre

Bor: I Stockholm

Favoritmaträtt: Köttgryta

qvist

Text: Penny Robertson-Pearce

Foto: Privat arkiv

Saras handbollslag. Sara sitter i nedre raden till höger om tränaren Johan

Sara växte upp i en riktig handbollsfamilj på Tyresö, söder om Stockholm. Hela familjen var engagerad i handbollssporten och Sara och hennes två äldre systrar tränade i olika lag flera gånger i veckan. Sara började när hon var sex år och fortsatte till 21 års ålder, och under tiden i åldersserierna spelade Sara på elitnivå. "Det var handboll för hela slanten", skrattar Sara. Båda föräldrarna hade också spelat i ungdomen och skjutade mer än gärna på alla träningar. "Det blev många timmar för dem i Tyresö handbollsforenings hall och det finns hur mycket film som helst från vår handbollstid."

Efter skolan följde några år med jobb på ICA-butiken i Tyresö och som budbilschaufför innan hon tog steget till att plugga till hälsocoach. "Jag pluggade ett år under 2008 och i utbildningen ingick kostlära, massage, träningslära och akupunktur. Jättebra kunskaper, men har aldrig jobbat professionellt med det, utan det har varit mer som en hobby." Senare när Sara pluggade "International Business" bodde hon i Kina för att studera i två månader under 2016.

Förälskad i stämningen

Våren 2007 släpade kompisen Filippa Bengtsson med Sara till Nyköpings Fall-

Bermuda boogiet 2008. fr v. Sofi Hall Ericson, Sara, Filippa Bengtsson och Stephanie Nicole Jönsson

Foto: Sara Lundqvist

Sara vid kinesiska muren under studietiden i Kina

skärmsklubb på "Öppet hus" som skulle locka nya medlemmar. Filippa som redan hoppat i två år ville få med Sara in i sporten. Sara minns tillbaka och berättar: "Jag blev helt förälskad i stämningen på klubben och bestämde där och då att till hösten skulle jag göra ett tandemhopp och sedan gå första kursen 2008." Till hösten när det var dags för tandemhopp tog det tre helger med dåligt väder innan det äntligen blev av. "Hoppet var helt galet bra. Jag var så glad och ville bara göra det igen. Jag var helt fast", säger Sara lyckligt. Som planerat gick Sara sin kurs året därpå och utan några komplikationer under utbildningen var hon färdigbakad A-certare i juni. Sara var fenomenal på tracking på nivå 6, hon var överallt på himlen. Det var första gången

"Jag blev förälskad i stämningen på klubben"

– Sara Lundqvist

Intresse för kalottflygning

"Jag började med friflygning i stort sett från start och i SF fanns många kompisar att friflyga med", berättar Sara. Hon lärde känna flera av sina friflygarkompisar på ett läger i Kalifornien, ett svenskarrangerat läger som kallades Flaj Flaj, där hon deltog året därpå. Där blev Sara också väldigt intresserad av kalottflygning. "Jag gick kalottkurs under Flaj Flaj med Stefan Burström och Annika Granebeck,

SONDRE TÖMMERVOLD OM SARA:

"Sara är en härlig tjej med glinten i ögat. Hon är självsäker, generös och tålmodig, men samtidigt äventyrlig och energisk! Jag lärde känna Sara 2019, när vi tränade i Gryttjöm.

2019 ja. Sista året innan världen stannade upp. Vi trodde ett litet tag att corona skulle sätta stopp för våra besök, men kärleken vet inga gränser! Genom ett kryphål utsåg jag Sara till verksamhetschef på mitt företag, och hon var fri att resa över den hårt bevakade gränsen mellan Norge och Sverige.

Även om vi båda har fallskärmsporten som en grund i livet har Sara visat mig att det är mycket möjligt att ha semester utan fallskärmsjumpning. Med VFS och Speed skydiving är det faktiskt väldigt enkelt att vissa dagar går långsammare, och att vädret inte spelar någon roll ibland. Även med regn skiner solen när Sara är i närheten!"

Foto: CF Wesenberg

Foto: Kwanisa Kwafiro

Sara som Head of Delegation på VM i Australien 2018

som båda var hemmahörande i min klubb i Gryttjom. Efter hemkomsten bytte jag så småningom till en lite roligare fallskärm och fortsatte att gå de olika kalottkurserna." Sara började i samma veva att engagera sig i grenen Canopy Piloting och hjälpte till när klubben ordnade mästerskap som SM och nordiskt mästerskap från 2013 och framåt. Tack vare intresset för tävling blev Sara ett par år senare, 2017, tillfrågad om hon ville ingå i SFF:s tävlingskommitté. Sara har varit grenledare för Canopy Piloting, Precision och Speed skydiving sedan 2018 och samma år var hon med som "Head of Delegation" på först EM i Voss i vindtunnel, och senare samma år på VM i Australien. "Det var en jätterolig upplevelse och uppgiften består i stora drag i att hålla koll på det mesta så att de tävlande kan fokusera på att bara tävla." Sara har också varit väldigt engagerad i SM i vindtunnel ända sedan starten när det arrangerades för första gången i Bromma 2016.

Sondre från Norge

På VM i Australien träffade Sara sin nuvarande pojkvän, Sondre Tømmervold, som ingick i det norska VFS-laget. "Det var då vi träffades första gången, men det var sommaren året efter vi blev ihop, när hans lag träningshoppade i Gryttjom den säsongen", berättar Sara som menar att det blivit en del pendlande till Norge och Oslo de senaste åren. Sondre som tränar och tävlar med sitt lag både utomhus och i vindtunnel lägger mycket tid på träning. "Det blir en del pusslande för att få ihop tid att ses och trots att vi är hoppare båda två har vi aldrig hoppat tillsammans. En halvtimme i tunneln har vi ändå lyckats få till", skrattar Sara.

Från prova-på kurs till svenskt rekord

Efter flera år med friflygning och kalottflygning bestämde sig Sara för att gå en prova-på kurs i Speed skydiving 2019. "Jag umgicks ganska mycket med både Henrik

Ballonghoppning i Enköping 2018 med Johanna Säfsten

Raimor och Daniel Hagström som båda är speedhoppare så det är klart att det kom på tal, att jag ville testa. Under själva kursen blev det bara ett hopp på grund av vädret men intresset var väckt och året efter tävlade jag för första gången i tävlingen som kallades "Blue skies competition". Den tävlingen kom till för att många tävlingar ställdes in på grund av covid-19. "I princip gjorde jag mina första speedhopp under den tävlingen, där jag gjorde sju hopp, och min högsta hastighet blev 376 km/h." Sara gjorde inga speedhopp alls 2021 och i år hann hon göra cirka 40 hopp före SM. "SM var en riktigt lyckad tävling och jag lyckades sätta nytt kvinnligt rekord tre gånger under tävlingen. Som snabbast blev det 409,06 km/h", säger Sara lite stolt, med all rätt.

Blir bara snabbare och snabbare

När artikeln skrivs har Sara just kommit hem från en lyckad tävling på engelska mästerskapen i mitten av september. Där blev det ytterligare två nya rekord och nu har Sveriges snabbaste kvinna kommit upp i fantastiska 418,11 km/h. Kommande mål för Sara är EM i Tjeckien nästa år och VM i Israel 2024. När jag ställer frågan om de allra bästa hoppminnena säger Sara efter en liten stund: "Att hänga i fallskärm över Stockholm var helt magiskt." Det var när Stockholms Fallskärmsklubb anordnade sitt 60-årsjubileum som Sara tillsammans med många andra fick möjlighet att hoppa över huvud-

staden och landa på Gärdet. Sedan dess har det anordnats ett par gånger till. "Ett annat fantastiskt minne är ett hopp i Gryttjom där vi efter ett riktigt bra vinkelhopp såg en dubbel regnbåge över hoppfältet. Så vackert!" Sara betonar att fallskärmsporten är så mycket mer än bara hoppning för henne. "Människorna i sporten är som min familj. Umgänget och stämningen på klubben är halva grejen för mig."

"Människorna i sporten är som min familj"

– Sara Lundqvist

DANIEL HAGSTRÖM OM SARA:

"Facebook säger att jag och Sara varit vänner sedan 2011 och träffades på FlajFlaj i USA. Jag har ingen aning om det stämmer men säger Facebook det så måste det väl vara så. Jag var lite ynklig på den resan men kommer ihåg att Sara gjorde sitt bästa för att ta hand om mig och försökte få mig att må bättre. Det trots att vi inte kände varandra sedan innan. Men det är något jag under åren sedan dess lärt mig vara ett genomgående karaktärsdrag hos henne, en vilja av att få andra att må bra.

Sara är en person som har lätt till skrat och gör sitt yttersta för att smitta av sin egen positivitet på andra. Hon tar sig an uppgifter på fallskärmsklubben med bra energi och gör sitt bästa för att inspirera klubbmedlemmarna att göra likadant. Samtidigt har hon inga problem att som hoppleddare peka med hela handen, ta fram den skarpaste rösten och "grounda" en stökig hoppare om så krävs. Det är en egenskap som bör uppskattas av alla oss fallskärms hoppare.

Efter ett par år av övertalning har hon nu gett sig på grenen speed skydiving. I den kombinerar hon den egna talangen med coachens tips så pass bra att hon snart kommer behöva ett eget rum för allt "bling" hon vinner. Det kommer bli väldigt spännande att se hennes fortsatta framfart som tävlande. Sist jag övertygade någon att börja tävla i min gren så blev han världsmästare, och jag hoppas verkligen trenden håller i sig även den här gången"

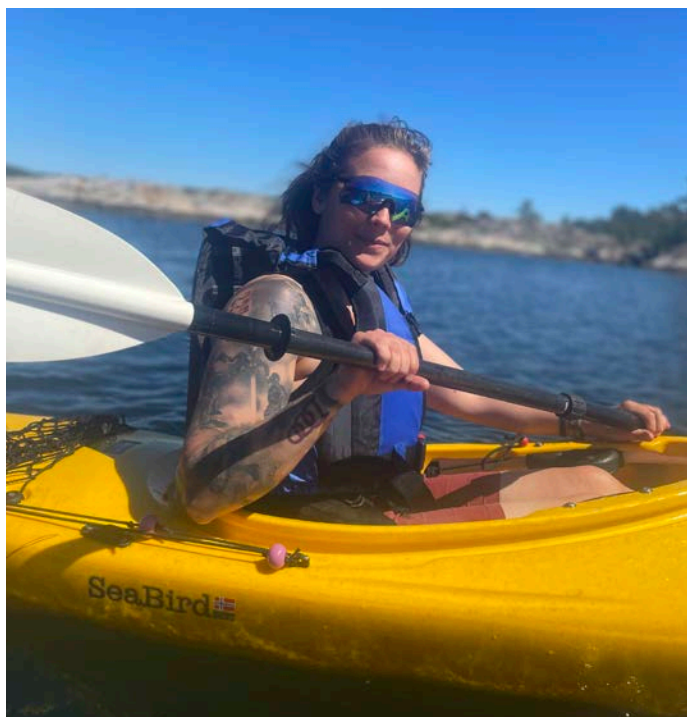

Foto: Privat Arkiv

Sara med landslagen på EM i vindtunnel i Voss 2018

Foto: Sara Lundqvist

Sara paddlar kajak på Sörlandet, Kragerö, Norge

Via ferrata i Loen, Norge

Engagerad i klubben

På frågan om Sara någon gång funderat på att sluta med hoppningen säger hon efter en stunds funderande: "De tre senaste åren har det hänt lite väl många olyckor och det har ju blivit mycket att hantera känslomässigt. Såklart har det funnits tankar kring detta och dessutom har det blivit väldigt dyrt. Men jag kan inte se mig själv utan hoppningen. Vem skulle jag då vara? Och vad skulle jag göra hela somrarna?" Sara har i snitt gjort 100 hopp per säsong sedan starten, med undantag för covid-åren. Hon har också spenderat mycket tid på klubben genom att vara engagerad ideellt och jobba en hel del. "En säsong jobbade jag som packare och en säsong som tandemvärdinna. Sedan blev det ett år i kafé i Gryttjom som kallas "Makkara", där jag hjälpte Linda Wesslén att driva det. Det var mycket jobb, men bra

"Jag kan inte se mig själv utan hoppningen – vem skulle jag då vara?"

– Sara Lundqvist

business." Det blev också ganska många säsonger, 2016-2019, som Sara var AFF-kordinatorator på klubben. Sara är helt enkelt en person som gärna ställer upp och engagerar sig i verksamheten, både i klubben och på förbunds nivå.

Älskar naturen

Till vardags jobbar Sara som samordnare på ett kommunalt bostadsbolag i Tyresö. "Ja, jag är trogen Tyresö även om jag numera bor i Vällingby, i västra delen av Stockholm. Allt pendlande till Sondre i Norge får en annars att börja fundera på att kanske flytta västerut i framtiden, men inget är bestämt." Sara har bott i Oslo sex månader i årsskiftet mellan 2016 och 2017 och var då anställd på företaget Houdini. "Jag kan absolut tänka mig att flytta tillbaka till Norge", säger Sara och berättar att det just nu är alldeles för mycket på jobbet för att hinna med några flyttplaner. På ledig tid, när Sara inte hoppar, åker hon gärna till fjällen. "Ja det är härligt att vara i fjällen och vandra och springa. Annars finns det även fina leder runt Stockholm. Sondre har också en hytta på Sörlandet i Norge där vi tillbringat en del tid. Stugan saknar både el och vatten så det blir riktig avkoppling att vara där." En av de läskigaste äventyr Sara gjort var att klättra "via ferrata" i Loen i Norge. Det är en klättringsled i brant terräng där framkomlighet och säkerhet förbättras genom att klättrarna är säkrade via en vajer som

sitter fast med bultar i berget." Det var en riktig utmaning, särskilt som jag är sjukt höjdrädd", skrattar Sara.

Bästa rådet

Saras bästa råd till den som är nyfiken på att börja med Speed skydiving är att försöka vara med på en prova-på kurs. Det anordnas flera stycken varje säsong i Gryttjom, som ju har en hel del duktiga speedhoppare, inte minst vår världsrekordhållare Henrik Raimer. "Prata gärna med oss som är aktiva och ställ frågor. Vi hjälper mer än gärna till så att fler vill börja med vår gren. Speciellt behöver vi fler tjejer så att vi nästa år kan ha en separat klass för kvinnor i SM." När det är dags att runda av den här trevliga eftermiddagen i Saras sällskap ställer jag kanske dagens viktigaste fråga, hur känns det att vara Sveriges snabbaste kvinna? Sara svarar med ett stort leende: "Det är jävligt coolt, faktiskt!" ■

SMEKNAMNET "GUCHI"

Många undrar hur Sara fick smeknamnet "Guchi". Det kommer från tiden när hon var student och läste till hälso-coach med många timmar massage på schemat. Sara fick alltid vara massageobjekt före lunchen och blev så påverkad av behandlingen att hon var alldeles groggy efteråt. Studievännerna tog hand om Sara, såg till att hon kom dit hon skulle och fick i sig mat och kaffe. Skämtsamt kallade de henne för deras "Tamagotchi", ett digitalt husdjur och leksak från Japan som var omöjligt populär under den här tiden, och som skulle skötas på ett visst sätt för att inte dö. Så småningom blev det bara "Guchi" och smeknamnet har hängt med sedan dess.

LENA KAULANEN OM SARA::

"Jag lärde känna Sara när hon började hoppa i Stockholms Fallskrämsklubb 2010. Ett par år senare, 2013, blev jag engagerad i tävlingskommittén, TK, och två år senare blev även Sara involverad. Sara är en väldigt driftig tjej och blev tidigt någon att räkna med i TK. Redan från start ingick hon i styrgruppen tillsammans med mig och Zeljko Tanaskovic. Jag upplever Sara som en otroligt lätt person att ha att göra med. Ber man om hjälp med något ställer hon alltid upp och det är guld värt! Andra bra egenskaper hos Sara är att hon är en prestigelös person och har ett väldigt mildt och behagligt sätt. Ända sedan hon blev involverad i TK har Sara visat stort engagemang och mycket vilja. Hon tar sitt uppdrag på allvar oavsett vilket område det gäller. Till exempel när jag inte hade möjlighet att närvara på förbunds konferensen förra året tog Sara på sig att representera TK. Hon tyckte det var självklart att någon av oss måste vara på plats."

Go Big – or Go Home

Text: Pixine Lyckner
Foto: Hella Stening

Campen har avlöst varandra den här sommaren, nybörjarcamp, ungdomscamp, friflygarcamp och formationscamp. Första veckan i augusti var det således dags för maghopparna att samlas i Gryttjom för årets Big Way Camp. Målet inför campet var att få ihop en 55-manna och maghoppare från hela Sverige samlades. 14 klubbar var representerade på Stockholms Fallskärmsklubb under veckan och deltagarna var nöjda trots att vädret inte alls var på deras sida.

”Mycket trevligt att få hoppa bigway! Det blev ett gäng goa hopp med 30- och 40-manna och två försök på 50-manna, den tar vi nästa gång! Tack alla som var med, piloter, arrangörer och fotografer!”
–Schwede Andersson

”För mig var det första gången jag var med och filmade Big Way. Det var en superrolig och lärorik upplevelse. Bra stämning och mäktigt att hoppa av med tre flygplan i rote. Jag hoppas på att få filma mer storformationshoppning i framtiden, jag är tacksam för att ha blivit injuden av Sven som har stöttat mig i flera nya uppdrag på kamera den här sommaren.” –Hella Stening

Karin Lien, arrangör för campet berättar:

”Tanken med att arrangera Big Way Camp är att hålla liv i traditionen att bygga stora formationer i Sverige. Under senare år har antalet hoppare som ägnar sig åt ’maghoppning’ minskat. Ett annat syfte, som är nog så viktigt, är att skapa ett tillfälle för hoppare från hela landet att träffas och göra något tillsammans för att skapa sammanhållning i fallskärmsverige. Det finns inte många tillfällen för ’maghoppare’ att göra det i Sverige.

Målsättningen var att sätta en +50-manna genom formationshoppning från tre flygplan samtidigt. Vi hade tillgång till Stockholmsklubbens Twin Otter och två Caravaner varav en från Skydive Skåne.

I år deltog totalt, inklusive coacher och videofotografer, cirka 60 deltagare från 14 av Sveriges 16 fallskärmsklubbar. Vi hade också några deltagare från Finland. Vid kommande Big Way Camp är tanken att bjuda in fler hoppare från våra grannländer.

Campet genomfördes på ett mycket säkert sätt tack vare erfarna storformationscoacher som Sven Mörtberg, Nadja Lönnroth, Jesper Bergstrand och Peter Björkman. Tack vare duktiga piloter fungerade också formationsflygningen bra. Inga tillbud förekom varken i frifall eller vid landning.

På grund av dåligt väder i två dagar av fem gjorde de flesta cirka tolv hopp under veckan. Vi hade såklart gärna gjort dubbelt så många men vädret rår vi inte på. Vi började med att hoppa i en 40-mannagrupp och en 10-mannagrupp. Vi hann också med ett par hopp med formationsflygning med alla tre flygplanen. 52-mannen satt aldrig men den var inte långt borta. Ett bra resultat med tanke på att några deltagare inte hade så stor erfarenhet av storformationshoppning.

Sista kvällen ordnades en mycket uppskattad avslutningsmiddag av en av Stockholmsklubbens medlemmar och stämningen var mycket god.” ■

Hela gänget samlat

Vector Festival

Text: Pixine Lyckner

Solen står högt på himlen, i en ljum bris vajar färgglada flaggor, gräset är grönt, en svag doft av Jet A1 blandas med vibrationerna av adrenalin och lycka. Från ett tält kommer skön, elektronisk loungemusik. Från ett annat hörs poppiga toner och en stor uppblåsbar gris blåser såpbubblor. Människorna, de flesta iförda årets orangea och lila tröjor är glada. De skrattar, vinkar, skyndar sig med rigger till ilastning, några köar till en foodtruck, andra latar sig i saccosäckarna utanför Bodyflights tält och vid manifestet håller Per Nissborg en dropzone-brief. Det här är Vectorfest. För första gången i Skandinavien. Här hos oss i Sverige. Och det är precis så magiskt som vi önskade oss!

Tveksamma röster

Dagarna innan festivalen slog upp (de imaginära) portarna var rösterna kring festivalen blandade med en hel del negativa inslag. "Hur ska de lösa infrastrukturen? Det finns inga toaletter!", "varför är de inte klara än?", "vattnet kommer ta slut!", "ska man behöva betala för att parkera bilen på sin egen dropzone?". Men undertecknad, som kan vara både kräsen och vass, vill ge en stor eloge till arrangörerna och organisatörerna av årets Vectorfest som gick av stapeln på Stockholms Fallskärmsklubb i Gryttjöm den 9-13 augusti.

Fyra plan roterade fallskärmschoppare, coacherna var många, alerta och i sitt esse. I 'Vendor Village' kunde man hänga, shoppa, få expertråd, få sina slitna Larsen & Brusgaard-armband utbytta, låna fallskärmar och snacka med coacher från världen över.

Svenska klassiker med paret Mazzetta i spetsen

Dropzone-briefer hölls flera gånger dagligen i anslutning till incheckningen och radarparet Petter och Lisa Mazzetta såg till att det hela tiden hände saker. Det dansa-

des runt midsommarstång, Abba kom på besök, coacherna bjöds på/tvingades äta surströmming och det tävlades ut ölbiljetter på diverse olika sätt.

Sista liften varje dag bjöd på 'ball drop' – 300 pingisbollar släpptes över fältet och de lyckliga som lyckades hitta tvillingen till de som sedan drogs under utlottningen vann fina priser från vendor-tälten.

Foodtrucks serverade asiatiskt, veganskt, mexikanskt och indiskt från morgon till kväll och i kafé i klubbstugan serverades frukost, husmanskost, redbull och svensk fika.

Sunset Bar

Ölburen hette *Sunset Bar* och var belägen längst ut på fältet med utsikt över ponden och landningsområdet och där serverades öl, cider, vin och drinkar som åtnjöts i stora hemmabygda soffor med perfekt lutning för att spana på fallskärmschoppare i luften.

Det fanns gott om både duschar och toaletter och trots många oroliga röster var vattentillgången inte några problem.

Kanelgiffar och Gajolshottar

Varje dag hade ett tema; tisdag var midsommar - med stång, små grodor och Gyllene Tider. Onsdag kväll var det Fullmoon Vendor Party, Vendor Village höll öppet sent och i varje tält bjöds det på läckerheter från leverantörernas hemland; Bodyflight bjöd på kanelgiffar, dillchips och lösgodis, Larsen Brusgaard på Gajolshottar, Performance Design på alla tänkbara snacks med tillhörande dipp och i Deemtältet serverades livsfarlig smaksatt vodka med alldeles för lite spritsmak och alldeles för hög procenthalt. Torsdagen bjöd på New Dawn – Vectorfests egna filmfestival och på fredagen var det dags för the grande finale – Transcendence-festen där alla ombads komma utklädda till sitt Spirit Animal.

Dans och fallskärmschoppning

Några riktigt vassa fotografer filmade och fotade hela dagarna och när skymningen kom visades kvällsfilm på storduk i hangaren. Därefter följde livemusik eller DJ och festerna varade fram till småtimmarna. När festen i hangaren led mot sitt slut började nästa i *Bunkern*, sedan fortsatte det i Sunset bar och

Foto: Gustavo Cabana

"Jag tycker att Vectorfest var väldigt lyckat från början till slut. Bra väder, bra hoppning, bra stämning. Extra kul med stor uppslutning av gästhoppare från både Sverige och utomlands. Vill ge en stor eloge till alla som var med och planerade, samt genomförde evenemanget."

– Markus Krassas,
Vendor – Bodyflight

"Vectorfestival var verkligen en FESTIVAL, fyra strålande dagar och lika många magiska nätter."

– Patrik Wallberg, Ordförande
i Fallskärmsklubben Cirrus Göteborg

"Det här framgångsrika eventet var inte bara en marknadsföringsvinst för Stockholms Fallskärmsklubb, utan en vinst för hela Sveriges fallskärms hoppning!"

– Osvaldo Appelgren,
Arrangör, Stockholms Fallskärmsklubb

"How good was a week when a month later the vivid memories still give you a high?! It feels like it was the start of something new in our community, a gathering of our sky tribes and family we all have been waiting for so long. So many friends that have been in the sport for a decade or two, quoted that this week was the greatest days in our community for sure! Personally, I feel like festivals like these promote diversity, they bring people into dialogue, they increase creativity, they offer opportunities and they improve our general psychological well-being. In short, they make dropzones an even better place to live! We should all be very proud of that! Thank you UPT, thank you Skydive Stockholm, thanks to all volunteers, participants, organizers and everyone involved. We need more of these interconnected experiences in our small world. May our journey become a festival of joy."

– Gilles Prim, Coach

"The coming together of the biggest event in Europe with the spirit of a club dropzone created a truly magical experience. Everyone that was there felt their heart open to the beauty that can be achieved by working together. It was the best"

– Roy Wimmer Jaglom,
Coach

"Vector was great! While I was mostly concerned with the late night parties at the bunker, I'm sure the skydiving was very fun too!"

– Rafael "Rafa" Schwaiger,
Coach

"Vector festival 2022 var en helt jävla underbar vecka! Det var sjukt kul att ha så många hoppare från olika platser i världen samlade i Gryttjom och se dem hoppa, festa och hänga här. Det var också fantastiskt att se hur de medlemmar och gästhoppare som volontärarbetade fick allt att gå ihop, deras insats är ovärderlig, stort tack till dem! Jag är så glad att ha varit med på årets Vector Festival och jag hoppas och tror att hopparna som rest hit från andra länder vill komma tillbaka för att hoppa i Sverige igen, och det tack vare stämningen som bara finns på svenska klubbar och som gjorde veckan till det den var."

– Alexandra 'Blomman' Blomberg,
Stockholms Fallskärmsklubb

"Vector Festival was like a proper dinner in a fancy restaurant... UPT main course in Swedish sauce with International gourmet, aperitivo and French dessert. Guide Michelin should consider switching to skydiving after a week in Stockholms Fallskärmsklubb!"

– Grzegorz 'Mr Deem' Kowalik,
Vendor - Deem Flywear

Varje dag tävlades det ut priser från utställarna, bland annat genom "Ball drop" – ett regn av pingisbollar släpptes från sista liften och jagades av några hundra festivaldeltagare.

för de som hellre festade än hoppade gick det fint att dansa sig förbi frukostdags. När de flesta gick mot manifestet för att starta en ny hoppdag gick resten och la sig. En festival för alla smaker helt enkelt. Och stämningen. Så varm, så entusiastisk, så involverande, så hjärtlig och så magisk.

För er som var där, stort tack för en magisk vecka, för er som missade festivalen, njut av ett gäng härliga bilder och misströsta inte, Vectorfest går av stapeln nästa år igen, dock inte här på hemmaplan. ■

Hej Osvaldo Appelgren som ansvarade för Vectorfest lokalt, hur mår du?

"Bra!", Osvaldo ler stort. Precis som vi såg honom göra hela festivalveckan om än med en stundtals stressad blick.

Hur kändes det inför festivalen?

"Det kändes stort och läskigt. Veldig glad att det fanns en så stor tillit till mig men självfallet nervöst att bära och bygga upp ett event av denna magnitud. Det var, med vendors, coacher, volontärer, deltagare och piloter strax över 500 personer på fältet!"

Vad var största nervositetsfaktorn?

"Veckan och dagarna innan kunde jag knappt sova. Har nog aldrig varit så nervös, rädd, glad, lycklig, taggad, orolig, stressad och mått så dåligt samtidigt. Alla mina känslor och tankar gick åt alla håll", berättar Osvaldo med allvarsam iver i rösten.

"Det fanns mycket som var oklart in till det sista" säger han och berättar att han till en början inte fick godkänt på alkoholserveringsprovet och att känslan av inte klara provet höll på att bryta ner honom. "Det skulle betyda att hela festivalen skulle stå utan alkohol. Det

Lyckliga hoppare efter ett bra hopp.

Information från SFF

TÄVLINGSFONDEN 2023

Tävlingsfonden finansieras genom en krona från varje utfört hopp under året. Den som önskar söka bidrag ur tävlingsfonden 2023 måste göra det senast 1:a november. Ansökningsblankett hittar du på SFF:s hemsida: www.sff.se>tävling>regler och bestämmelser>för tävlande. De som fick bidrag från tävlingsfonden 2022 var:

Spets 5450 kronor/person

Team Echochamber (FS4)	5 personer	27 250 kr
Henrik Raimer (speed)		5 450 kr
Magnus Falk (precision)		5 450 kr

Bredd plus+ 4250 kronor/person

Team Aurora (FS4)	5 personer	21 250 kr
Purple Pain (WS)	3 personer	12 750 kr
Ola Johansson (WS)		4250 kr

Bredd minus- 2250 kronor/person

Peter Bendt (precision)		2 250 kr
Team Oktan (CF)	3 personer	6 750 kr
Susana Leal (speed)		2 250 kr
Team Medusa (freestyle)	2 personer	4 500 kr

Totalt: 92 150 kronor

FÖRTJÄNSTTECKEN

Svenska Fallskärmsförbundet (SFF) har, i samarbete med Svenska Flygsporfförbundet och Riksidrottsförbundet, ett premieringssystem för prestationer av medlemmar som tävlar och sätter tävlingsrekord. Förtjänsttecken är till för att premiera andra fallskärmsrelaterade prestationer och insatser som gagnar SFF. Förtjänsttecken finns i valörerna guld, silver och brons.

Nya uppdaterade Regler för förtjänsttecken från 2021 (samt ansökningsblankett) hittar du på SFF:s hemsida www.sff.se>tävling>resultat, rekord och utmärkelser.

Sista datum att nominera någon till förtjänsttecken, alternativt söka själv är 30:e november. Lista på de som erhållit förtjänsttecken sedan tidigare ser du här:

Lars-Olov Nordin	guld	Insatser	2015
Pia Berggren	guld	Domare	2015
Elisabet Mikaelsson	guld	Domare	2015
Ulf Tingnert	silver	Domare	2015
Håkan Dahlqvist	guld	Insatser	2016
Lars Lundgren	brons	Hoppare	2016
Anders Nyqvist	brons	Hoppare	2016
Peter Carlsson	brons	Hoppare	2016
Sven Mörtberg	guld	Hoppare	2016
Johan Hansson	brons	Hoppare	2016
Ulf Liljenbäck	brons	Hoppare	2016
Ulf Tingnert	guld	Domare	2017
Uno Alpfors	guld	Insatser	2017
Jonas Wallberg	silver	Insatser	2017
Ilkka Eriksson	brons	Pilot	2017
Johan Bond	brons	Insatser	2017
Sonny Larsson	brons	Insatser	2018
Mattias Nord	silver	Insatser	2018
Lennart Vestbom	guld	Insatser	2019
Ulf Anderzon	silver	Hoppare	2020
Kjell Pålsson	silver	Hoppare	2020
Claes-Göran Phersson	brons	Pilot	2020
Percy Kristersson	brons	Domare	2020
Jenny Eriksson	brons	övrigt	2020
Sven Mörtberg	brons	Medlem	2021
Magnus Caro	guld	Medlem	2021
Jesper Bergstrand	guld	Medlem	2021
Penny Robertson-Pearce	brons	Medlem	2021

skulle inte mottagits bra utav någon. Det var värre än att skriva en tenta. Misslyckas man med en tenta är det bara jag som blir påverkad. Den här gången var det liksom en av världens största fallskärmsfestivaler som stod på spel och min klubbs framtida rykte. Detta skedde samtidigt som allt annat skulle sjösättas på plats!" säger han allvarligt och lättnaden över att det till slut gick vägen syns tydligt i hans pigga, mörka ögon.

Det blev ju väldigt bra till slut, vad var bäst tycker du?

"ALLT!", utbrister han. "Det är svårt att beskriva, men varje del hade sin charm. Hoppningen, foodtrucks, Sunset Bar, Bunkern, UPT Town, hoppningen, coacher, volontärer, Vendor Village, organizers, piloter, hangaren och sist men inte minst VÄDRET. Woow, galet vad bra väder vi fick!" säger han entusiastiskt och fortsätter: "25-30 grader varmt varenda dag, sol, vädergudarna bjöd på norrsken tre dagar i rad, fullmåne, Star Link passerade över oss samt makalösa stjärnfall under hela veckan. Kunde inte varit bättre!" skrattar han.

"Och, vi gjorde strax över 5000 hopp på fem dagar, det är exceptionellt stort! Tack till piloter, manifest, hoppleddare samt load organizers!" säger han.

Var det något som gick dåligt?

"Vi hade behövt fler händer som hjälpte till", berättar Osvaldo. "Hade det inte varit för många timmars hårt arbete av våra fantastiska volontärer och eldsjälarna som gav allt, hade vi inte blivit framgångsrika!" säger han tacksamt.

Hur var bemötandet från alla på plats?

"Alla vendors älskade det! I princip alla utställare informerade explicit att VF22 har varit en av de bästa om inte det bästa boogie de har varit på! Den feedbacken var otroligt kul att höra, speciellt från dessa som har varit på flertalet event under tiotals år. Saker som de påpekade var gästvänligheten, det välplanerade festivalområdet och att vi hade det rent och fräscht och erbjöd bra med bekvämligheter", berättar Osvaldo glatt.

Hur var det att arbeta med UPT och Vector?

"Vi jobbade hand i hand med Vector under en längre period, vi visste vilka utmaningar vi hade framför oss. Vi var ett starkt team, sammansvetsade med gemensam vision och målsättning: att genomföra tidernas bästa festival. De älskar Sverige mer än någonsin, och bli inte chockade om de glider förbi inom snar framtid", säger Osvaldo med ett nöjt leende. Vidare berättar han att UPT stod för marknadsföringen, load organizers och coacher samt aktiviteter. Allt annat: infrastruktur, logistik, transport, faciliteter, flygplan, manifest, bemanning och så vidare var upp till honom som lokal projektledare.

Hur hade ni i organisationen det under festivalen?

"Tufft, roligt och väldigt mycket känsla! Som jag nämnde tidigare, våra volontärer var rockstars!" svarar Osvaldo.

Vad vet ingen förutom ni?

"Alltså Pixie, vi hade brist på el... Och så tog faktiskt vattnet slut några gånger. Det var tur att de flesta inte duschade alla dagarna!" skrattar han. "Jag blir väldigt glad över att höra att du inte märkte av det!"

Okej, sista frågan, hur känns det nu?

"Det känns riktigt bra!" säger Osvaldo och strålar.

"Det var en konstig känsla strax efteråt, men jag är lycklig över hur allt till slut utspelade sig. Jag känner oerhörd tacksamhet och stolthet över att få uppleva den här typen av event och tacksamhet till alla som hjälpte till. Framförallt är jag stolt över min kubb. Och jag vill rikta ett stort tack till bland annat till Stefan Burström, Olivia Axelsson, Carl Sterner, Nisha Besara, Philip Sjöberg och UPT-gänget för att ha tagit eget initiativ och visat ledarskap."

Svenska Fallskärmsförbundet

Redaktionen grillar Thor Andersson

Text: Penny Robertson-Pearce

Foto: Fredrik Hesse

Thor redo att flyga "Adam Rudolf"

Thor är den pilot i hoppssverige som flugit mest under säsongen 2022. Han har flugit under nästan alla planerade flygdagar i Fallskärmsklubben Aros och är en mycket uppskattad pilot. Thor är också hoppare, även om hoppningen fått stå tillbaka lite under året, på grund av alla flygtimmar.

Berätta om något otippat som du kan!

Jag äter normalt ganska snabbt av någon anledning, jag kan få i mig en familjepizza på under 5 minuter (jag mår precis som man kan gissa efteråt).

Berätta om något otippat som du gjort!

Jag har tävlat i pilbågsskytte en gång, tog första plats och har aldrig gjort det sedan dess.

Beskriv dig själv med tre ord!

Lugn, noggrann och snabb.

Vad är det bästa du någonsin gjort i ditt liv?

Det är nog ändå att jag började hoppa fallskärm, jag tror verkligen att jag hittade ett hem och en familj.

Vilket är ditt sämsta beslut någonsin?

Det är svårt att säga vilket beslut som var sämst, jag har tagit ett par dåliga beslut i mina dagar. Men sitter jag själv i en bil på en öde grusväg är det bara en tidsfråga.... Jag har skickat flera bilar till skroten och varit av vägen fler gånger.

Vad har du för andra fritidsintressen utöver hoppningen och flygandet?

Nu har jag inte jättemycket tid över utanför flygandet men normalt sett så gillar jag att träna/tävla i dynamiskt skytte och köra motorcykel. Det fritidsintresse jag kunnat utöva mest den här sommaren är väl att klippa gräset hemma.

Vilken är din favoritmaträtt?

Jag gillar det mesta, men grillat kött är väl i alla fall topp tre.

Vilken egenskap uppskattar du mest hos andra?

Att man står för det man tror på.

Vilket är ditt bästa barndomsminne?

Jag och min far var ute och flög och jag började må illa. Medan min pappa tog av sin keps (för att jag skulle ha något att spy i), fick jag flyga, och när kepsen väl var av så mårde jag inte illa längre.

Vad gör dig riktigt arg och upprörd?

När jag landar dåligt, oavsett anledning, dåligt planerat landningsvarv eller felbedömd höjd. Samma gäller när jag flyger planet. Det kan bli tryckt stämning i planet.... när jag taxar in efter en dålig landning.

Vad hade du för mål med hoppningen i år?

Jag ville hoppa in mig på min nya Valkyrie och så småningom lägga till rotation från 90 till 270, jag kom inte dit men jag har ingen stress. Jag måste få mer kontinuitet i hoppandet innan jag lägger till nya moment.

Vad är det bästa med hoppningen?

Man tvingas fokusera till 100%. Det som har hänt eller det som kommer att hända spelar inte längre någon roll, man är bara i nuet. Och friheten man känner när man får kasta sig ut.

Vad är det bästa med att flyga?

Utsikten, speciellt om det är ett riktigt åskoväder på horisonten. Det är inte alls lika kul att flyga när åskovädet är framme.

Vad är du riktigt bra på?

Behålla lugnet och prioritera i stressiga situationer.

Vad är du riktigt dålig på?

Slappna av. Men när jag inte har en arbetsuppgift framför mig så förbereder jag saker mentalt.

Vad hade du för drömyrke när du var liten, och vad jobbar du med i dag?

Flyga helikopter, och idag jobbar jag för Fallskärmsklubben Aros och flyger lite grann. Eller ganska mycket faktiskt.

Vilket är ditt värsta resminne?

Under en "roadtrip" genom Europa svimmade min polare och landade på sitt ansikte på ett stengolv. Det var en onödigt händerik kväll. Efter ett par stygn och mycket sanering av blod på vårt boende kunde vi fortsätta vår resa. I dagsläget ett kärt minne.

Vad är det farligaste du har gjort?

En av de gånger jag körde av vägen, gick det lite onödigt fort. Vägverket påstår att det var en hastighet på cirka 230km/h, vad vet jag, hastigheten var inte mitt fokus just den gången.

Vilken maträtt gör du när du får gäster?

Lammgryta.

Vilket är ditt favoritplagg?

Min "Fastboi" tröja från Leah och "Neighbourhood sweatshop" såklart, drömmen är ju att bli sponsrad av Leah i framtiden.

Hur många platser har du bott på?

Jag bodde ett tag i Norge och så måste jag väl säga att jag delvis bor på Aros i Västerås, precis som jag tidigare har bott på FKCG i Vårgårda.

Vilken är din sämsta egenskap?

Tror jag inte att jag kan göra något perfekt, vill jag inte ens prova.

Vad är du mest stolt över?

Att jag kommit till en punkt i flygningen där många hoppare uppskattar min flygstil.

Nämn en bra bok du läst på sista tiden!

Sweating the metal av Alex Duncan. ■

FAKTA:

Ålder: 29 år

Klubb: Fallskärmsklubben Aros

Bor: Utanför Ulricehamn

Började hoppa: 2010 i FKCG

Antal hopp: cirka 1050

Tips & Trix – Flygplanssvett och Etikett

Text: Pixine Lyckner

Det här numret är ganska fokuserat kring ett gäng väldigt viktiga personer som gör hoppningen möjlig – piloterna. Och när vi rör oss i, och i närheten av, flygplanen är det deras ord som är lag. För att vi som hoppare ska vara säkra under flygturen och för att göra allt så smidigt som möjligt, både för våra hoppkompisar och för piloterna, kommer här en liten sammanställning på flygplanssvett och etikett.

Foto: Mikael Söderberg

Fält och final

Se till att vara insatt i hur finalen (line of flight) går, och, om du är på ett nytt hoppfält, se till att få en dropzone-brief i god tid innan ilastning.

Loadsheet

Loadsheet är den information som piloten får av hoppledaren för att kunna släppa av hoppare på önskad plats, höjd och med rätt förutsättningar. Se därför till att alltid manifesteras ditt hopp korrekt, och att rätt exitvikt är inlagt i manifestet.

På väg till planet

Gå aldrig framför planet och håll dig bakom vingen när du väntar vid ilastning, promenerar mot planet eller när du är nära ett plan på taxibanan.

Liftchef och boarding

Liftchefen är den som är ansvarig för att alla sitter på rätt platser för att alla ska kunna göra en smidig och säker exit. Se därför till att vara i god tid till ilastning så att liftchefen kan räkna in, planera uthoppssordning och planera ilastningen. Här skall du också ha din utrustning helt påtagen, remmar

spända och uppfästa och hjälm redo för påtagning. Var gärna kompiskollad också.

I planet

Sitt på den plats du blivit tilldelad, använd alltid bälte från start till 300 meters höjd och passera aldrig, aldrig, den bakre viktgränsen!

Rörelse

Om man behöver flytta och byta plats i flygplanet skall detta göras mycket varsamt och lugnt. Var väldigt noga med att under en förflyttning, inte passera den bakre viktgränsen.

Buffliga medpassagerare

Vid förflyttning eller annat "bufflande" under flygresans gång, exempelvis någon som kämpar med att hitta bälte, håll alltid ett öga på utrustningen. En god idé är att lägga handen över din egen pilot och att vara uppmärksam på andras utrustning när de passerar/klättrar/bufflar.

Kritiska ögonblick

Vi har fantastiska hopp-piloter i Sverige som är vana vid att flyga fallskärmschoppare. Men tänk på att under deras kritiska moment; Start, Öppen dörr och Landning

(om du väljer att gå ner med planet) är de fokuserade och det är väldigt illa valda tillfällen att göra glädjetjut då ett tjut – oavsett om det är i panik eller glädje låter som en skarp varningsklocka framme hos piloten.

Lampa

Det finns olika signalsystem i olika flygplan, se till att du är insatt i systemet för det flygplan du ska boarda. Vissa har rödgul-grön lampa, andra har röd-grön och vissa mindre plan har muntliga kommandon från piloten.

Exit

Vi blir alla exalterade när det är dags att hoppa av! Men tänk på att aldrig passera den bakre viktgränsen, på att hålla avstånd till föregående grupp och på att vara så snabba som möjligt i dörren. Träna utklättring i attrappen/på marken innan; vem går ut när, var, vilka grepp skall tas och vem key:ar.

Och framför allt, när många hoppare ska av samtidigt – se till att piloten är informerad om detta!

Tack för att ni flyger med Sveriges bästa piloter. Vi önskar er en fantastisk dag! ■

KOMMANDON

Det finns också några kommandon som vi alla behöver känna till. Skulle något oväntat ske och ett nödhopp, nödlandning eller annan oförutsedd åtgärd behöva vidtas ska du ha koll på:

Emergency Exit

– ställ upp för omedelbar, men lugn, exit och beroende på höjd – var beredd på att dra din reservfallskärm direkt efter exit.

Remain Seated

– sitt kvar, med bältet på.

We are landing

– sitt kvar och invänta nödlandning

Att fundera på: hur ser din rutin ut vid ett nödhopp? Är du alltid redo för ett nödhopp?

Fyra Frågor – Piloter

Text: Pixine Lyckner

Piloter är lite som fötter, vi räknar med att de ska finnas där när vi vaknar, att de ska ta oss dit vi vill och det är sällan vi ger dem den uppmärksamhet och uppskattning de förtjänar. I det här numret fokuserar vi lite extra på dessa fantastiska varelser som ger oss möjlighet att göra det vi brinner för! Och så har vi ställt de fyra frågor som vi hört hoppare undra över under sommaren. Från oss på redaktionen: Tack för att ni finns och för att ni gör hoppningen möjlig!

1. Hur svårt är det att se hoppare i luften från ett flygplan?
2. Hur kan hoppare underlätta för piloterna?
3. Vad kostar flygplanet när det står med motorerna igång på marken?
4. Är piloter som själva hoppar bättre hopp-piloter?

Thor Andersson

Var flyger du? Jag flyger i FK Aros, tidigare flög jag i FKCG.

Vad flyger du? Cessna C208, tidigare PAC750XL.

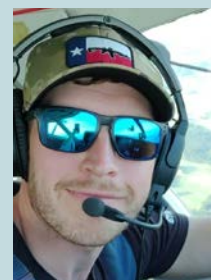
Hur länge har du flugit fallskärmshoppare? Sedan 2019.

"Det bästa med att flyga hoppare är att man får flyga roliga maskiner på ett roligt sätt."

1. Det beror helt på i vilken fas av flygturen vi är i, oftast tappar man hopparen efter sex till sju sekunder efter uthopp, OM man inte jagar dem då vill säga. Pratar vi om hoppare under skärm så beror det på, det är lättare att se stora skärmar än små sportskärmar, färgglada skärmar sticker ut mer än en grå eller svart skärm.
2. Man kan vara medveten om hur man bäst lastar flygplanet. I Caravanen i Västerås känner jag en stor skillnad på om man sitter kvar på sin plats tills de före har lämnat flygplanet jämfört med om man rör sig mot dörren i takt med att hopparna hoppar av. Vill man ha en ny final ska man sätta sig längst fram hos piloten i väntan på en ny final, det skapar stabilitet i ett skede av fligheten där hastigheten är låg och marginalerna är mindre.
Och, vill man prata med piloten tycker jag man skall vänta till över 300 meter. Inte för att piloterna i Sverige inte kan prata och flyga samtidigt, men jag tycker att det är en del av flygningen där 100 procent av fokuset skall vara på att flyga. Samma gäller efter att dörren öppnats eller gul lampa är

tänd, det är den del av flygturen där allt fokus bör gå till att flyga planet.

Spotting, är man till exempel AFF-instruktör som har specifika preferenser på hur långt bort man kan tänka sig att gå av med sin elev, ta reda på hur långt bort i nautiska mil man kan tänka sig att hoppa av. Det är svårt för piloten att avgöra om vi har passerat exempelvis skogen eller järnvägen men om du säger till mig att du vill ha en röd lampa på 0.3NM efter gropen så är det lite lättare för mig. Kommunicera mera helt enkelt, det funkar ibland och ibland inte, vi gör vårt bästa i Västerås i alla fall.

3. Caravanen i Västerås drar cirka 80 liter i timman/1,4 liter i minuten.
4. Jag tror att som hoppande pilot har man ett annat perspektiv som kan vara till fördel. Men det spelar egentligen först in när saker inte går precis som det ska eller när man försöker vara effektiv. Jag kan ta beslut på stående fot baserat på vilka jag har ombord. Till skillnad från en pilot som inte vet skillnaden på exempelvis 'High pull' med en Stiletto 135 och Petra 59. Ibland kanske man får tända lampan lite tidigare för att jag vet att det i snitt tar 3 minuter (haha) för ett mag-lag att hitta alla sina grepp innan exit. Precis som jag vågar släppa tandem längre bort än vad jag skulle släppt en skojhoppare för att jag vet att de är proffs och tycker de att de är långt bort så drar de bara lite högre. Alltså, vi är inte bättre piloter, men vi vet vad "kunden" vill ha och kan anpassa oss därefter.

Pelle Scherdin

Var flyger du? Jag flyger för i princip alla klubbar med större flygplan men hittas främst i Grytjöm.

Vad flyger du? Jag har licens för alla hopp-plan utom PAC:en.

Hur länge har du flugit fallskärmshoppare? Sedan 1976.

"Det bästa med att flyga fallskärmshoppare är ju att det är väldigt roligt, varje lift plockar man upp nya detaljer att förfina. Om man tar hoppflygningen seriöst är det verkligen en möjlighet att hela tiden förkovra sig som pilot."

1. Det är mycket lättare att se hoppare underifrån än ovanifrån! Under skärm rör sig fallskärmshoppare lite i jämförelse med flygplanet. Därmed är det väldigt svårt att se dem då de inte har en framfart och rörelse att jämföra med planet. Därför är det oerhört viktigt att hålla sig borta från startbana och aldrig korsa den lägre än 300 meter!

2. • Sitt på den plats du ska sitta på.
• Prata inte med piloten och gör inga glädjerop under kritiska faser i flygningen, det får oss att misstänka att något är fel. Håll er stilla och lugna vid start, eventuell landning och när dörren är öppen.
• När du följer med planet ner – sitt kvar i flygplanet tills motorn har stannat.
• Vid ilastning – rör dig inte mot planet förrän det stannat helt och rör dig aldrig framför vingen – gå snett bakifrån mot dörren.

3. Det kostar bränsle! Det beror såklart på flygplan och bränsleförbrukning men om vi räknar med en Caravan, som drar 50 liter i timmen på tomgång och bränslet ligger på 12-13 kronor litern, blir det 60 kronor för fem minuter att stå still.
4. Inte nödvändigtvis, men erfarna hoppare som också är erfarna piloter är en väldigt bra kombination.

Jonas Nilsson

Var flyger du? Jag flyger framför allt för Skånes Fallskärmsklubb, men genom åren har jag även flugit för Halmstads Fallskärmsklubb, Gotlands Fallskärmsklubb, Nyköpings Fallskärmsklubb, Stockholms Fallskärmsklubb och Fallskärmsklubben Dala.

Vad flyger du? Jag har spenderat mest tid i en Cessna 206 (Tiger-Olle för de som känner till maskinen), men från och med 2022 har jag flugit mycket Cessna Grand Caravan (SE-LSK).

Hur länge har du flugit fallskärms hoppare? Jag har flugit hoppare i cirka fem år.

”Det bästa med att flyga hoppare är att ha roligt tillsammans med sina kompisar (fallskärms hopparna) samt möjligheten att dra ut på äventyr tillsammans med dem emellanåt.”

1. Givet vanliga atmosfäriska förutsättningar är det generellt mycket svårt att se hoppare i frifall. Att man som pilot vanligtvis också är ganska upptagen med att flyga flygplanet precis efter fällning gör det inte lättare. De få gånger som jag har lyckats se hoppare i frifall har det i flesta fall varit wingsuit-flygare där det har varit ett moln bakom som förbättrar kontrasten.

Inför landning är det generellt mycket lättare att se skärmarna och på hemmafältet ser jag vanligtvis de (oftast tandem och elev) skärmar som är kvar i luften när jag svänger in på final för landning. Så här på hösten får jag dock ofta imma på rutan inför landning, samtidigt som det tenderar att ligga molntussar på lite lägre höjd som kan göra det svårare att hitta skärmarna. Att se skärmarna kort innan mörkrets infall kan också vara svårt vilket är relevant så här på hösten när äkta "sunset-lifter" kan göras.

Om man har himlen som bakgrund istället för marken är det generellt lättare att hitta skärmarna i min mening och jag försöker av just den anledning vanligtvis ligga på final (för landning) något under den vanliga glidbanan.

2. Vid "vanlig" hoppning är det inte så mycket som piloten eller hopparen behöver tänka på. Bekymren brukar komma när det är något ovanligt som händer.

- Har du för avsikt att "dra högt"? Flygledningen kan ha åsikter om skärmar i sin luft som de inte kan se på radarn.
- Har ni en stor grupp som ska hänga i dörren? Vissa flygplan (inklusive Cessna Caravan) är relativt känsligt för att bli baktunga.
- Vill du upp och klättra på taket på flygmaskinen i din exit? Just det känns som ett lite för farligt projekt och bör inte prövas.

Den bästa hjälpen man kan ge piloten är helt enkelt att komma och prata och diskutera vad man vill göra i förväg.

3. Förutom vissa (relativt ovanliga) undantag så räknas inte taxning och tomgångskörning på marken mot de serviceintervaller som ett flygplan har varför nästan den enda direkta kostnaden är bränsleförbrukningen. För turbinmaskiner (PAC 750 XL, Cessna Caravan och Twin Otter) kan man grovt räkna med att dessa motorer drar cirka en liter Jet A1 per minut (och motor) på tomgång vilket skulle ge en kostnad på cirka 15 till 20 kr/min (det dubbla för Twin Otter).

Det finns också en annan, indirekt, kostnad att ta i beaktning. Det är nämligen j*vligt tråkigt som pilot att sitta och vakta en flygmaskin utan att det händer något. De allra flesta hopp-piloter i Sverige får inte någon monetär ersättning och man kan därmed förstå att mycket väntan av denna typ i vissa fall kan verka avskräckande mot att flyga hoppare, vilket i sin tur kan leda till svårighet med att hitta piloter och extra kostnad för att utbilda nya.

4. Trots att jag själv är hoppare så vill jag inte nödvändigtvis säga att så definitivt är fallet. Jag vill påstå att en hoppande pilot i de flesta fall har en bättre förståelse för vad hopparna vill ha vilket bland annat underlättar kommunikationen mellan hoppare och pilot. Jag vill tro att hoppande piloter överlag är bättre än piloter som inte hoppar, men man kan inte säga att så är alltid fallet.

Andreas Henriksson

Var flyger du? Numera bara i Gryttjöm, tidigare även lite i Västerås, men också genom jobbet i hela Europa.

Vad flyger du? DHC-6 Twin Otter, M-28 Skytruck, C208 Caravan .

Hur länge har du flugit fallskärms hoppare? Sedan 2011.

”Det bästa med att flyga fallskärms hoppare är att jakten på det perfekta lyftet är en nästan omöjlig uppgift och att jag genom att göra ett bra jobb kan skapa en oändligt mycket bättre upplevelse för framförallt tandepassagerare och elever (men även vanliga hoppare) utan att de någonsin märker det.”

1. Frågan ur ett hopp-perspektiv är snarare hur stor är risken att bli påkörd av ett flygplan under kalott? Och svaret blir till stor del att risken är enormt mycket större att man krockar med en annan kalott om man glider omkring och spanar efter flygplan istället för att planera sitt landningsvarv.

Korta svaret på originalfrågan är att det är superenkelt att se hoppare under skärm, men som allt annat beror det ju på flera faktorer.

En pilot på kort final är enormt fokuserad på landningen. Det är anledningen till att oavsett regler för hur lågt eller var en hoppare under kalott får korsa banan, skall man i alla lägen sliviskt hålla sig borta från banändarna och lufttrummet i banans förlängning.

2. Stick to the plan!!

Det finns naturligtvis småsaker som underlättar enormt, engagemang i flygplansvård, tankning etcetera. en om vi håller oss till hoppningen och säkerheten därkring så är den, i mina ögon, stora underlättande faktorn att hålla sig till planen. När piloten fått ett loadsheet som är korrekt med hopp höjd, grupper, finalriktning etcetera och planet lyfter har i princip alla förändringar konsekvenser hos någon eller flera andra operatörer. Vidare tar alla klappar

på axeln med efterföljande "skulle vi kunna (insert valfri planändring)..." fokus från flygandet, vilket introducerar en potentiell variabel samt en risk för missförstånd med efterföljande frustration eller feltolkningar.

Detta betyder naturligtvis inte att man inte får prata med piloten, men gör en plan för hoppet före ilastning och håll er till planen så gör ni livet lättare för både pilot, flygledare, hoppladare och era hoppkompisar.

3. Det är säkert helt beroende på flygplanstyp men i princip bara bränslet. Om vi tar Erik-Erik som exempel så drar hon cirka 90 liter i timmen på tomgång vilket motsvarar ungefär 14 kronor per minut. Hoppfält med framförallt turbinflygplan kan därför ofta ha mycket att vinna på att istället för att stänga av motorerna i tio minuter, vid små förseningar, om möjligt låta motorerna gå (även om hoppare har en genetisk tendens att bli stressade av ett flygplan med motorer igång).

Riskerna, slitage, potentiella kostnader och eventuella konsekvenser av en kort shutdown och återstart är betydligt större än några minuters bränslekonsumtion vid ilastningen om det inte är nödvändigt.

4. Breddad kunskap och erfarenhet av vad man sysslar med alltid en fördel, men en erfaren pilot med god kunskap om sitt flygplan är alltid bättre än en mindre kunnig pilot med hopperfarenhet.

Däremot borde det i min mening krav på att hopp-piloter genomför ett tandemhopp. Att ta del av känslan av att sitta bak i en hoppkärra, glida ner mot dörren, titta ut och hoppa av är ovärderlig för förståelsen av hur hantering av flygplanet kan distrahera hoppare, elever och tandepassagerare på alla möjliga sätt. Precis som den bästa servicepersonalen på restaurang noterar och fyller på vatten och vin, dukar av och byter ljus, utan att gästerna noterar det i någon större utsträckning är den bästa piloten den som inte skapar några onödiga distraktioner, oro eller frågetecken under flygningen utan plötsligt är man bara på höjd och det är dags att hoppa av.

Klubbkollen – Fallskärmsklubben Dala

– Vad har hänt sedan sist?

Text: Penny Robertson-Pearce

Fallskärmsklubben Dala är bland annat känt i hoppssverige för sin återkommande actionweekend i samband med säsongsavslutningen varje år, och som klubben där Aron Andersson satte svenskt hopprekord 2021. Klubben har haft några tuffa år på grund av flygplansstrul, covid-19 och därmed ansträngd ekonomi, men är samtidigt en klubb med fantastisk sammanhållning. FK Dala har planer och många engagerade medlemmar och ser positivt på framtiden.

Foto: Therese Arcari Grau

Henrik van Velthoven tillträdde som chefsinstruktör 2020 efter att gått parallellt med tidigare CI, Christer Dahl, under 2019. Henrik berättar att under de senaste åren har ekonomin varit klubbens mest överhängande problem. "Det började med flygplansstrul redan 2018 när servicen drog ut på tiden och vi fick en sen säsongsstart. 2020 när covid-19 började härja fick vi samma problem med utdragen service, den här gången på grund av pandemin." Det blev en besvärlig inledning på säsongen 2020 för alla Sveriges klubbar, och så också för Dalaklubben, när de fick anpassa sig efter de restriktioner som fanns. "I år är första året på länge som vi startat som planerat i april", berättar Henrik. "Och redan i februari körde vi en fyra-fem lifter och fällde bland annat ett gäng hoppare över sjön Runn, som fick landa på isen i det härliga vintervädret."

Hoppas på återvändare nästa år

De senaste årens medlemstapp har inneburit att klubben har färre instruktörer än tidigare. "Men det verkar som att gamla medlemmar, som haft uppehåll, tänker komma tillbaka nästa säsong, vilket är positivt", säger Henrik. Ekonomiskt sett har 2022 varit ett riktigt tufft år. "Vi står nästan på knivseggan att klara det ekonomiskt, men vi kämpar på. Sedan vi uppdaterade beräkningen för vikt och balans, har det inneburit att vi ganska sällan kan lyfta med sex hoppare, vilket det utrymmesmässigt finns plats för." Det blir ett evigt pusslande för att få ihop lifterna på bästa sätt och Henrik säger med ett skratt: "Vi brukar skämta om att det borde vara krav för oss lite mer störväxta att gå med i viktväktarna."

Ökade bränslekostnader

I år har klubben som alla andra känt av de

ökade bränslekostnaderna och har därför tvingats höja slotpriserna ganska rejält. "Det har varit nödvändigt för att få ekonomin att gå ihop", säger Henrik. "I år har vi också haft betydligt färre elever än tidigare vilket ju inte direkt främjar tillväxten. Dessutom görs ju automatiskt färre hopp vilket påverkar årets hoppstatistik." Henrik berättar att det varit svårt att rekrytera elever i år och tror att det delvis kan ha att göra med alla olyckor som varit de senaste åren.

Sedan händer naturligtvis en massa positiva saker också vill Henrik framhålla. "Vi har haft ett bra år för tandem där det gjorts fler hopp än i fjol, trots att vi bara har en enda tandeminstruktör. Nästa år hoppas vi på att kunna utöka med ännu en instruktör så att vi kan göra ännu fler tandem." Flygdagarna i Dala-Järna har också traditionsenligt fått påhälsning av uppvisningshoppare från klubben. "Ja, vi försöker vara med när flygdagarna arrangeras vart tredje år. Det är ett bra tillfälle att visa upp vår verksamhet och det brukar vara väldigt uppskattat."

Nytt grepp med hoppning för funktionshindrade

I somras hade FK Dala besök av John Fändrik, som klubbmedlemmen Per Olhans känner genom sitt arbete med funktionshindrade. John, som är rullstolsburen, gjorde ett tandemhopp och blev helt begeistrad. Därför ville han tillsammans med klubben styra upp ett event för personer i samma situation. Den 10 september anordnades en tandemdag för rullstolsburna med klubbens enda tandeminstruktör Magnus Persson. "Händelsen blev till och med TV-sänd i nationell TV", berättar Henrik stolt och fortsätter: "Vi har definitivt planer på att göra liknande event i

framtiden, särskilt som vi tillsammans konstruerat en speciell sele som hjälper till att få upp benen på passageraren inför landning.

Framtiden oviss med "Orsaveckan"

Varje år brukar FK Dala åka upp till Orsa en vecka för att bedriva hoppning. Då har man lånat Dalmåsarnas lokaler vid Orsas flygfält. "I år var vi tyvärr tvungna att ställa in eftersom många av klubbens medlemmar antingen inte hade semester, eller var bortresta." Kort därefter fick de höra att klubbstugan i Orsa brunnit ner. "Jättetråkigt att höra. Verkligen", säger Henrik med eftertryck. "Så det är ganska oviss om de kommer hinna bygga upp en ny klubbstuga till nästa år. Trist eftersom det här har varit en populär tradition för klubbens medlemmar."

Traditionell höst avslutning

När tidningen kommer ut till medlemmarna är det bara några dagar kvar till årets "Actionweekend". Hit kommer inte bara klubbens medlemmar utan eventet är även populärt för hoppare i grannklubbarna. Förutom vanlig, härlig hösthoppning brukar det arrangeras ballonghoppning om vädret vill. "Självklart har vi också en riktigt härlig maskeradfest som är en viktig tradition när säsongen ska avslutas." Henrik passar på att välkomna alla som vill. "Det är bara att komma! Alla är välkomna. Mer information kan man hitta i vår Facebook-grupp gällande vår Actionweekend. Kanske kan det vara svårt att komma med på ballonghoppning i sista stund, men kom hit vetja, och känn av lite härlig och välkänt gästvänlig dalastämning." ■

Fallskärmsklubben Dala i korthet:

Antal medlemmar: cirka 45

Kursledare: 5

Hoppledare: 17

Hoppmästare: 12

Tandeminstruktörer: 1

Hoppfält: Rommeheds flygfält

Flygplan: Cessna 206 turbin

Elevutbildning: Konventionell

Säsong: april till oktober

Slottpriser: 4000 meter 265 medlem
275 icke medlem

Kom och se tävlingarna live, träffa tunnel-eliten, passa på att skillsträna och häng med på efterfesten!

Mästerskap i Indoor Skydiving!

18-19 November

BODYFLIGHT

presenterar

Svenska Mästerskap och Open-tävlingar i Indoor Skydiving. Petter Mazzetta och Per Nissborg som livekommentatorer.

HÖSTENS HAPPENING!

Kontakta SFF

Beställ utbildningsmaterial

via hemsidan:
www.sff.se -->
medlemsärenden -->
beställ böcker

- Boken "Hoppa fallskärm" är en utbildningsbok i grunder för fallskärms-hoppning
- Boken "Flyga fallskärm" är en utbildningsbok i fallskärmsflygning

Vill du veta mer om...

Skatter och avtal
Lina Gardlow, lina@sff.se

Ekonomi
Stefan Nilsson, kassor@sff.se

Kommunikation och presskontakt
Anna Oscarson, anna.oscarson@sff.se

Försäkringsfrågor
Sven Mörtberg, ri@sff.se
Stefan Nilsson, kassor@sff.se

Materielkommittén
Håkan Andersson, haan@bredband.net

Utbildnings- och säkerhetskommittén
Sven Mörtberg, ri@sff.se

Tävlingskommittén
Lena Kaulanen, lena.kaulanen@gmail.com

Luftrumsfrågor
Pelle Scherdin, pelle.scherdin@sff.se

Totalförsvarskommittén
Jens Gråhn, jens.grahn@sff.se

SFF:s kansli

Riksinstruktör och kanslichef
Sven Mörtberg

Kanslist, medlemsärenden
Penny Robertson-Pearce

Svenska Fallskärmsförbundets styrelse

Joakim Berlin
ordförande
ordforande@sff.se

Anna Oscarson
vice ordförande
anna.oscarson@sff.se

Stefan Nilsson
kassör
kassor@sff.se

Pelle Scherdin
ledamot
pelle.scherdin@sff.se

Jens Gråhn
ledamot
jens.grahn@sff.se

Johan Hellström
suppleant
johan.hellstrom@sff.se

Sebastian Sprill
suppleant
sebastian.sprill@sff.se

Valberedningen: My-Annie Svelander - info@awesomeskydiving.com, Hugo Liljestrom - hugo.liljestrom@outlook.com, Catharina Gilljam - catharina.gilljam@gmail.com

Svenska Fallskärmsförbundet är en frivillig försvarsorganisation, medlem i Flygsporthörsbundet och Riksidrottsförbundet.

Transportstyrelsen har till Svenska Fallskärmsförbundet delegerat tillsynen av sporthoppning med fallskärm i Sverige.

www.sff.se

På hemsidan hittar du bland annat fakta, information, nyheter om hoppning och tidsningsarkiv

